Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 198 (4893). 3 СЕНТЯБРЬ 1982 й. ЖУМА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Сергей БАРУЗДИН: «ТОШКЕНТ ВА ТОШКЕНТЛИКЛАР МАФТУНИМАН...»

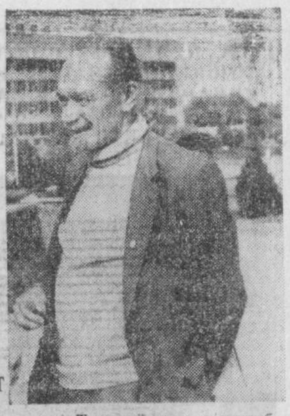

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, «Дружба народов» журналининг бош редактори С. А. БАРУЗДИН билан суҳбат

Таниқли совет ёзувчиси Сергей Алексеевич Баруздиннинг ижоди ўқувчиларга яхши таниш. Унинг «Ўтганларнинг такрорланиши» романи, «Аёллар ҳақида қиссалар» асари, ҳикоялар ва лирик шеърлар тўпламлари адабиёт ихлосмандлари эътиборини қозонган. Ёзувчининг болалар ва ўсмирлар адабиёти тараққиётига қўшган ҳиссаси ҳам улкан. У ёш китобхонлар учун ёзилган ўнлаб қизиқарли китобларнинг муаллифидир. «Биз яшаётган мамлакат», «Солдат кетиб борар кўчадан», «Комсомолия мамлакати», «Светлана ҳақида», «Ўн уч йил», «Уни Арча деб атайдилар», «Денгиз қанақа экан?», «Бу уйни ким қурган» сингари китоблар бунга мисол бўла олади.

С. А. Баруздин кўп йиллардан буён «Дружба народов» журналининг бош редактори бўлиб ишлаб келяпти. Бу журнал саҳифаларидан мамлакатимиз қардош республикаларининг кўпгина ёзувчилари, шу жумладан, ўзбекистонлик ижодкорлар ҳам катта адабиётга қадам ташлашган. Ёзувчи тез-тез республикамизда меҳмон бўлиб туради. Бу ерда унинг ҳамфикр дўстлари, ҳамкасблари кўп. Шу кунларда ёзувчи республикамизда меҳмон бўлиб турибди. Жамоатчи мухбиримиз В. Николаев Сергей Баруздин билан учрашиб ундан ўз таассуротларини ўртоқлашиш, адабиётнинг долзарб масалалари хусусида, ўзи раҳбарлик қилаётган журнал ҳақида гапириб беришни сўраганида бажонидил рози бўлди.

— Сергей Алексеевич! КПСС Марказий Комитетининг «Адабий-бадиий журналларнинг коммунистик қурилиш тажрибаси билан ижодий алоқалари тўғрисида»ги қарори кўпмиллатли совет адабиёти олдида янги уфқлар очади. «Дружба народов» журналининг бош редактори сифатида Сизнинг фикрингизни эшитишни истардик.

— Энг аввало, бу қарорнинг ўз вақтида қабул қилинганлиги ва заруриятини алоҳида таъкидлашни истардим. У кўп йилларга мўлжалланган ва келгуси ишимизда ишончли қўлланма бўлиб хизмат қилади. Айниқса, қарорнинг журналлар адабий жараённинг ташкилотчилари бўлиши керак, деган муҳим фикрини алоҳида қайд этмоқчиман. Журналлар ёзувчиларнинг бирлашишига ҳисса қўшиши ва коммунистик қурилиш ишида бевосита иштирок этиши керак. Агар даврий нашрлар фақатгина профессионал масалалар билан чегараланиб қолсалар, ўз эътиборларини йўқотиб қўядилар. Ўқувчилар улардан юз ўгириши турган гап.

Ҳаётга актив аралашиш керак. Бу жиҳатдан журналимизда кўп йиллик тажриба тўпланган. Бундан ўн йилча муқаддам Норак ГЭСи қурувчилари билан дўстлик ҳақида шартнома тузган эдик. Ўшанда қурилиш қизғин давом этаётган, ҳал қилинмаган масалалар, камчиликлар кўп эди. Кўпчилик Норак вақтинча қурилган шаҳар деб билар, ГЭС қурилиши тамом бўлгач, аҳолининг катта қисми кетиб қолади, деб ўйларди. Бошқалар эса аксинча фикрда эдилар. Ана шу вазиятда четдан кимнингдир аралашиши, кўмаги зарур бўлиб қолди. Журналимиз қурилишни оталиққа олди. Биз социалистик мусобақа ғолиблари учун 10 та диплом, 20 та вимпель, 50 та иловалар билан бирга бепул обуна таъсис этдик. Нораклнклар ҳам ўз навбатларида «Дружба народов» журналида босилган йилнинг энг яхши асари учун ишчи мукофотини таъсис этдилар. Бу мукофотнинг биринчи лауреати Константин Симонов бўлди. У ўзининг «Урушнинг турли кунлари» китоби учун тақдирланди. Бу дўстлик бизга ҳаётнинг реал проблемаларини кўришга, фақатгина кўриш эмас, балки уларни ҳал қилишда кўмаклашишга ҳам ўргатди.

Кейинчалик биз бу дўстлик доирасини кенгайтирдик. Жанубий Тожикистон, Чувашистон Ноқоратупроқ ерлари, Тиман-Печерск территориал-саноат комплекси меҳнаткашлари билан ҳам яқин алоқалар ўрнатилди. Журналимиз босилган кўпгина материаллар юзасидан давлат органларининг махсус қарорлари чиқарилди. Жумладан, Норак шарҳи билан боғлиқ бир мисолни айтиб ўтишим мумкин. ГЭС қурилиши тугаши арафасида шаҳардаги аёлларга иш камайиб қолди. Журналда шу ҳақда мақола босилганидан кейин Норакда тикувчилик фабрикаси ташкил этиш ҳақида қарор қабул қилинди. Фабрика саккиз йилдан буён муваффақиятли иш олиб боряпти. Эндиликда яна бир корхона қад кўтармоқда.

Адабиёт ҳеч қачон, партия, бутун совет халқи бугунги кунда ҳал этаётган муаммолардан четда туролмайди. Гап адабиёт муаммоларини ҳаёт муаммолари билан чамбарчас боғлай олишда. Бизнинг журналимиз бу масалани қандай ҳал қилаётганини яна бир мисол асосида кўрсатиб ўтмоқчиман. Полтава шаҳрида редакциямиз область партия комитети ёрдамида Озиқ-овқат программаси муҳокамасини уюштирди. Биз бу ерга мамлакатнинг бошқа районларидан ҳам одамларни таклиф этдик. Натижада суҳбат савияси анча юксак бўлди, гап фақатгина шу район ишлари ҳақида эмас, балки бутун қишлоқ хўжалиги тараққиёти муаммолари ҳақида борди. Ўз-ўзидан кўриниб турибдики, бизда тажриба старли. Эндиги вазифа уни янада бойитиш ва кенг ёйишдан иборат. КПСС Марказий Комитетининг «Адабий-бадиий журналларнинг коммунистик қурилиш тажрибаси билан ижодий алоқалари тўғрисида»ги қарори эълон қилиниши билан биз коллективда уни муҳокама қилдик, планларимизни аниқлаштириб олдик. 1983 йилги биринчи сон тўлалигича «Адабиёт тинчлик учун курашда» мавзусига бағишланади.

— Сергей Алексеевич! «Дружба народов» журнали учун СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейи алоҳида аҳамиятга эга. Шундай эмасми?

— Шубҳасиз. Шунинг учун ҳам биз тайёргарликни анча аввал бошлаганмиз. 1981—1982 йилларда мамлакатимизнинг турли қисмларида адабиёт жанрлари тараққиёти масалаларига бағишланган бир неча «Думалоқ стол» йиғилишлари ўтказдик. Шунингдек, адабиётда замонавий қаҳрамон, поэтик маҳорат масалалари, қардош республикалар адабиётларининг ўзаро бир-бирини бойитиши ва таъсирига оид мақолалар ёритилди. Бир қатор сонларда тасвирий санъатга оид материаллар бердик. Уларда рассомларнинг янги асарлари таҳлил этилди. Журналимизда таниқли партия ва давлат арбоблари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари мақолалар билан қатнашдилар. 8-сонда эса Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Сарвар Азимовнинг мақоласи босилди. Фақат таниқли адибларнинггина эмас, балки ёш ёзувчиларнинг асарлари ҳам чоп этилди. Журналнинг 10-сони тўлалигича ҳикоя жанрига бағишланади. Ундаги муаллифларнинг ярмидан кўпини турли республикаларнинг, жумладан, Ўзбекистоннинг ҳам ёш ижодкорлари ташкил этади. 12-юбилей сонида эса барча қардош ва автоном республикаларнинг ёзувчилари, шоирлари, публицистлари, танқидчилари ўз асарлари билан қатнашадилар.

— Бу сафар Ўзбекистонга келишингиз ижодий режаларингиз билан боғлиқ бўлса керак...

— Мен яқиндагина Шароф Рашидовнинг «Дил амри» номли ажойиб янги повести таржимасини тамомладим. У «Дружба народов» журналининг 12-сонида эълон қилинади. Асар уруш ҳақида. Ундаги воқеалар немислар томонидан босиб олинган рус қишлоғида бўлиб ўтади. Смоленск, Новгород, Великие Луки — бу жойлар Шароф Рашидовичга яхши таниш. Чунки у шу шаҳарларда жанг қилган. Қизиғи шундаки, менинг ўзим ҳам ана шу ўлкада жанг қилганман. Шунинг учун бу мавзу менга ҳам яқин. Китоб таржимасига киришганим ҳам маълум маънода шу билан изоҳланади. Повесть немис-фашист қўшинларининг Москва остоналарида тор-мор этилиши билан якунланади. Ватанпарварлик, совет кишиларининг қон-қардошлиги ва бирлиги руҳи билан суғорилган янги асарнинг ғоявий аҳамияти, юксак фазилатларини таъкидлаб ўтмоқчиман. Айниқса, барча мамлакатларда ядро уруши хавфининг олдини олиш ер юзида тинчликни сақлаш учун умумхалқ ҳаракати авж олиб бораётган шу кунларда повесть алоҳида аҳамият касб этади. Ишончим комилки, «Дил амри» адабиётда ўзига хос воқеа бўлади.

Тошкентга келишимнинг бошқа сабаблари ҳам бор. Ғафур Ғулом номидаги нашриётда яқинда китобим ўзбек тилида чоп этилади. У повесть ва ҳикоялардан ташкил топган. Имкониятдан фойдаланиб, нашриёт ижодий коллективига, таржимонларга миннатдорчилик билдирмоқчиман. Албатта, Тошкент ҳақида ҳам гапирмасдан ўтолмайман. Ҳар сафар келганимда шаҳар билан гўё қайтадан танишаман. Тошкент ва тошкентликлар мени мафтун этади. Бу ерда рўй бераётган ўзгаришлар чиндан ҳам беқиёс. Айниқса, шаҳар меъморчилиги эътиборга лойиқ.

Мирзачўлда ҳам бўлдим. Аслини олганда, бу сўз эндиликда унинг моҳиятига тўғри келмай қолди. Биринчи марта Мирзачўлда бундан йигирма йилча муқаддам бўлган эдим. Ўшанда фақатгина шовуллаб ётган қамишларни кўргандим. Эндиликда бу ерларда «Ленинград» колхози ва «Малик» совхози меҳнаткашлари яшамоқдалар ва ишламоқдалар. Яшаганда ҳам қандай яшаяпти денг! Уйлар, турмуш шароити, барча қулайликлар худди шаҳардагидек. Маданият саройлари, кутубхоналар жуда гўзал. Ўлка ҳам, унинг одамлари ҳам ажойиб. Ана шулар ҳақида ёзиш керак. Қаҳрамонларни узоқ жойлардан излаб юришнинг ҳожати йўқ, улар биз билан ёнма-ён.

— 1983 йил учун обуна даври бошланди. Журнал келгуси йилда ўз ўқувчиларини қандай асарлар билан қувонтиради?

— Энг аввало, «Дружба народов» журналининг тиражи кейинги йилларда 19 мингдан 240 минг нусхага етганлигини айтиб ўтмоқчиман. Журналлардан ташқари ҳар йили 22 та китоб нашр этамиз. Улардан 15 таси илова тарзида, 6—7 таси мустақил тарзда тарқатилади. «Тарихий роман кутубхонаси», «Совет романи 50 йил ичида» кутубхонаси» сингари туркум асарлар нашри якунланди. Аммо «Дружба народов» кутубхонаси», «Совет классикаси кутубхонаси» туркумида китоблар нашр этилмоқда. Ўзбек ёзувчилари Шароф Рашидов, Одил Ёқубов, Пиримқул Қодиров, Темур Пўлатов ва бошқаларнинг асарлари ҳам ана шу туркумда чоп этилган эди.

Журналимиз совет ёзувчиларининг энг янги ва сара асарларини чоп этишни режалаштирган. Ш. Рашидов, В. Биков, С. Залигин, Г. Бакланов, О. Гончарь, П. Қодиров, Т. Пўлатов, И. Шамякин, В. Тендряков, Ю. Семёнов, Б. Окуджава, Н. Думбадзе, Г. Матевосян, М. Слуцкис, Ю. Ритхэу ва бошқа прозаикларнинг асарлари шулар жумласидандир. Шоирлардан эса Зулфия, Э. Воҳидов, А. Орипов, Б. Олейник, Ю. Марцинкявичус, Қ. Қулиев, Р. Гамзатов, М. Карим, И. Зиедонис, О. Вациетисларнинг номини кўрсатиш мумкин. Публицистика масаласига келганимизда эса, биз меҳнат коллективлари билан дўстликни давом эттирамиз, ана шу ҳамкорлик натижалари ҳақида материаллар тайёрлаймиз. Қишлоқ мавзусидаги насрий асарлар ҳақида баҳс уюштирмоқчимиз. Ҳозиргача ана шу мавзуда суҳбат кетса, кўпроқ бир неча номлар, асосан Россия ёзувчилари тилга олинарди. Аслини олганда, бу ҳодиса қардош республикалар адабиёти учун ҳам характерлидир.

Адабий танқид бўлимида халқларимиз адабиётларининг ўзаро таъсири ва бир-бирини бойитиши мавзусини давом эттирамиз. Кўпмиллатли совет адабиётининг жаҳон адабий жараёнида тутган ўрни ҳақида туркум мақолалар бермоқчимиз. Кўп йиллар давомида «Дружба народов» саҳифаларида бадиий таржима масалаларига оид баҳс давом этиб келади. Яқин вақт ичида журналга илова тарзида ана шу ҳақдаги китобни нашр этамиз. Ю. А. Гагарин парвозининг йигирма йиллигига бағишлаб чиқарилган «Чексизликнинг забт этилиши» китоби катта шуҳрат қозонган эди. Эндиликда интеркосмос бўйича, космонавтларнинг интернационал экипажлари парвози ҳақида китоб тайёрлаяпмиз. У «Галактика қаърига» деб аталади. Албатта, ҳамма босиладиган нарсаларни санаш қийин. Юқоридагилар эса келгуси йили қилинадиган ишларнинг кичик бир қисми холос.

— Энди шу кундаги ижодий режаларингиз ҳақида ҳам гапириб берсангиз.

— «Советский писатель» нашриётида кейинги йилларда ёзилган шеърлар китобим нашрга тайёрланмоқда. «Современник» нашриётида эса повесть ва ҳикояларим чоп этиляпти. Албатта, янги нарсалар ҳам ёзаяпман. Аммо улар ҳақида ҳозирча гапирмаган маъқул. Бир қатор қизиқарли ижодий сафарлар мўлжаллаганман. Сентябрнинг иккинчи ярмида Ўзбекистонда бўладиган кўпмиллатли совет адабиёти фестивалида бажонидил иштирок этаман.

Менинг қадрдон дўстларим — ўзининг 2000 йиллик шонли юбилейини нишонлашга тараддуд кўраётган ажойиб ва ҳамиша навқирон Тошкент аҳолисига ўзимнинг эзгу истакларимни изҳор этаман, уларга мусаффо осмон ва бахт-саодат, сиҳат-саломатлик ва меҳнатда янги зафарлар тилайман!

Баруздин

30/VIII-82 г.

ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ — 50 ЁШДА

РЕСПУБЛИКА ҚАНОТЛАРИ

Бугун — тошкентлик авиасозлар учун байрам. Коллектив тантанали вазиятда корхонанинг олтин юбилейини нишонламоқда.

Тошкент авиация заводи (ҳозирги В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси) — биринчи беш йиллик фарзанди. Бундан 50 йил бурун, аниқроғи 1932 йилнинг июнида Подмосковье тупроғида, шаҳар типидаги Химиклар посёлкасида авиация заводи қурилиши бошланди.

Бу пайтга келиб совет халқи Коммунистик партия раҳбарлиги остида ленинча индустрлаштириш планини ҳаётга тадбиқ эта бориб, социализм қурилиши фронтида қатор улкан ғалабаларни қўлга киритган эди.

Уч орденли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг 50 йиллик тарихи ҳам мамлакат авиацияси тараққиёти шонли тарихининг залворли муваффақиятлари билан чамбарчас боғлиқдир.

1935 йилда завод аэродромидан биринчи самолёт ҳавога кўтарилди. Заводнинг тўнғич учувчиси — машҳур совет учувчиси Валерий Павлович Чкалов эди. Унинг олис масофаларга учиш бўйича кўрсатган мислсиз жасорати совет авиацияси тарихига олтин саҳифа бўлиб қўшилди.

1937 йилнинг сентябрида ишчи ва хизматчилар ҳамда Халқ Комиссарлари Совети тавсияномаси билан заводга Совет Иттифоқи Қаҳрамони, В. П. Чкалов номи берилди.

1938 йилдан бошлаб тажриба самолётларини ишлаб чиқариш билан бирга завод ПС—84 пассажир самолётларини ишлаб чиқаришни ўзлаштира бошлади. Бу иш 1938 йилнинг апрелида ниҳоясига етказилди. Асосий туркумдаги биринчи тўртта самолёт жуда қисқа муддатда (апрель-июнь ойларида) ишлаб чиқарилди. Заводдаги синовлар бу самолётларнинг учиш сифатининг юқорилигини кўрсатди. Завод тажриба заводидан ялпи маҳсулот ишлаб чиқарадиган корхонасига айланди.

1942 йилдан бошлаб ПС—84 самолётига янги ном — уни ишлаб чиқаришнинг ташкилотчиси, завод бош инженери Борис Павлович Лисунов номи берилди.

Бутун совет халқи билан бир қаторда завод коллективи учун немис-фашист босқинчилари билан бўлган Улуғ Ватан уруши даври оғир синов йиллари бўлди. 1941 йилнинг суронли кунларида, фронт Москвага яқинлашиб қолган ва заводга душман авиацияси ҳамла қилаётган бир пайтда, Совет ҳукуматининг буйруғи билан корхона Ўзбекистонга, республика пойтахти — Тошкентга эвакуация қилинди.

Ақл бовар қилмайдиган қисқа муддатда завод қайта иш бошлади. 1942 йилнинг 7 январида чкаловликлар Ўзбекистонда биринчи самолётни тайёрлашди, 17 январдан эса самолётларни катта серияда ишлаб чиқара бошлашди.

Корхона коллективи шу кунларда ҳақиқий маънода оммавий меҳнат қаҳрамонлигини кўрсатди. Очиқ ҳаво остида, ёғингарчиликдан брезент ёки фанерлар ёпишиб ҳимояланган одамлар кунни кун, тунни тун демай, чарчоқ нималигини билмай меҳнат қилишди. Завод уруш осмонида транспорт, санитария, тунги бомбардимончи, душман ортида иш олиб борган партизан отрядлари билан алоқачи вазифаларини ўтайдиган самолётларни ишлаб чиқара бошлади.

Уруш йилларида чкаловликлар кўплаб ватанпарварлик ҳаракатларининг ташаббускорлари сифатида майдонга чиқишди. Завод ишчилари 1943 йилнинг бошида танк колоннаси ташкил этиш учун 1 миллион 600 минг сўм, самолётлар эскадрияси ташкил этиш учун эса 1 миллион 565 минг сўм маблағ йиғиб мудофаа фондига топширдилар.

1943 йилнинг июлида социалистик мусобақада эришган муваффақиятлари учун завод коллективига Давлат мудофаа Комитетининг Қизил байроғи топширилди. Чкаловчилар уни 25 ой давомида Улуғ Ватан уруши тугагунча қўлдан бермай келишди.

1942 йилда кадрлар танқислиги сезилаётган бир пайтда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети 250 коммунист, 1762 нафар ёш ишчилар, шу жумладан, 360 нафар хотин-қизлар заводга ишга юборилди. Ўша оғир пайтларда Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашлари дўстлик ва биродарлик туйғуси билан завод коллективидан қўлдан келган ёрдамларини аямадилар. Улар мавжуд ишлаб чиқариш майдонларини яратиб беришди, ишлаб чиқариш ва уй жой қурилишларини материаллар билан таъминлашди. Россия ўғил-қизларига ўз уйларидан жой беришди.

Ватан тошкентлик самолётсозларнинг фидокорона меҳнатини юксак қадрлади. Жанговар самолётлар ишлаб чиқариш бўйича ҳукумат топшириқларини намунали бажарганлиги учун завод 1945 йилда Ленин ордени билан мукофотланди. Давлат Мудофаа Комитетининг Қизил байроғи заводда мангу сақлашга қолдирилди. Заводнинг икки юздан ортиқ ишчиси Совет Иттифоқининг орден ва медаллари билан тақдирланди.

Гитлерчилар Германияси устидан қозонилган Ғалабанинг 30 йиллиги арафасида завод ҳовлисида жанговар шуҳрат-мангу олови ёқилди. Янги агрегат-йиғув цехи яқинидаги баланд шохсупа устида урушнинг толмас меҳнаткаши, чкаловчиларнинг кўпни кўрган фарзанди — ЛИ—2 самолёти парвозга шайлангандек қанотларини ёзди. У бу ерда мангу туради.

Ёш ўзбек йигит ва қизлари рус ишчилари билан биргаликда меҳнат қилиб, илгари ўзларига нотаниш бўлган касбларни эгалладилар, Эндиликда улар республика қанотларини яратмоқдалар.

Республика қанотлари!... Бу сўзларда чуқур рамзий маъно бор. У давлатимизнинг Улуғ Ватан урушидан кейин заводни қайта Подмосковьега жўнатмасдан, ишлаб чиқаришнинг самолётсозлик соҳаси ўз тарихини Ўзбекистонда давом эттиришига рухсат берганлигида янада яққол кўзга ташланади.

Авиация техникасини яратаётган кишиларнинг ижодий фикри сеҳрлидир. Сўнгги йилларда завод аэродромидан бешинчи океаннинг янги-янги маркадаги кемалари Ватаннинг мовий осмонига кўтарилди. Бош инструктор О. К. Антонов яратган «Ан»лар оиласи, унинг «Антей» гигантларидан кейин «Ил»лар — фан-техника тараққиёти талабларига жавоб бера оладиган ҳаво паҳлавонлари яратилди. Завод коллективининг бу самолётларнинг Бош конструктори С. В. Ильюшин ташкил этган тажриба-конструкторлик бюроси билан дўстлиги авиация техникасининг бундан кейин такомиллашувида муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда.

Янги техника ишлаб чиқариш бўйича ҳукумат топшириқларини аъло даражада бажарганлиги учун СССР Олий Совети Президиумининг қарори билан 1962 йилнинг мартида завод Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди.

Тўққизинчи беш йилликда Тошкент авиация заводи В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига айлантирилди.

Тўққизинчи ва ўнинчи беш йилликлар завод учун чинакам техник революция даври бўлди. Замонавий талабларга жавоб берадиган янги ишлаб чиқариш корпуслари ишга тушди, механика-йиғув ва тайёрлов цехларининг техник жиҳатдан жиҳозланиши катта миқдордаги программали бошқариладиган дастгоҳларни жорий этиш ва ўзлаштириш ҳисобига бойиди.

Саккизинчи беш йиллик планини муваффақият билан бажарганлиги ҳамда янги техника ишлаб чиқаришни ташкил этгани учун завод коллективи давлатнинг учинчи юксак мукофоти — Октябрь революцияси ордени билан мукофотланди. 1978 йили Министрлик ҳамда касаба союзлари Марказий Комитети қарори билан бирлашмага «Коммунистик меҳнат корхонаси» номи берилди.

Ўтган 50 йил давомида Тошкент самолётсозлари томонидан коммунизм қурувчиси бўлган совет халқининг қаҳрамонлик йилномасига кўплаб шонли саҳифалар қўшилди. Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси — советлар мамлакати самолётсозлигининг бу йирик корхонаси, Ўзбекистон индустриясининг байроқдоридир. Унинг кишилари — энг қийин масалаларни ҳам ҳал эта оладиган, бой меҳнат тажрибасига эга бўлган яхлит коллектив. Чкаловчилар коллективининг қалби унинг сиёсий етакчиси бўлган кўп сонли партия ташкилотидир. Унинг раҳбарлиги остида касаба союз ва комсомол ташкилотлари фаол иш олиб бормоқдалар.

Бирлашма коллективи ўзининг ярим асрлик юбилейини коммунистик яратувчанликнинг беқиёс режаларини белгилаган КПСС XXVI съезди қарори натижасида юзага келган юксак сиёсий ҳамда мислсиз меҳнат кўтаринкилиги вазиятида кутиб олмоқда.

Шонли анъаналарга содиқ қолган чкаловликлар ўз олдиларига қўйилган катта ва масъулиятли вазифаларни шараф билан бажармоқдалар, Советлар мамлакатининг қудратини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

(Корхонанинг 50 йиллигига бағишланган материалларни газетанинг 2-саҳифасида ўқийсиз).

СУРАТДА: В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бир гуруҳ самолётсозлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари (чапдан-ўнгга): ишлаб чиқариш мастери А. Ломакин, парчинловчи Т. Павлова, слесарь-йиғувчи Н. Маннопов.

А. Иванова фотоси.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

△ Кеча Куйбишев шаҳрига Ленин ордени топширилишига бағишлаб партия, совет, касаба союз ва комсомол активининг меҳнаткашлар коллективи вакиллари билан биргаликдаги тантанали йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилиш аҳли самимий кутиб олган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов нутқ сўзлади. У КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати номидан куйбишевликларни Ватаннинг юксак мукофоти билан сидқидилдан табриклаб, ўртоқ Л. И. Брежневнинг шаҳар ва область меҳнаткашларига йўллаган самимий қутловлари ва энг эзгу истакларини топширди.

Д. Ф. Устинов СССР Олий Совети Президиумининг шаҳарни Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ўқиб эшиттирди ва гулдурос қарсаклар остида орденни шаҳар байроғига қадаб қўйди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига, ўртоқ Л. И. Брежневга баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

△ 1982 йил 1 сентябрь куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос—1404» учирилди.

ЮКСАК УНУМДОРЛИК БИЛАН

Она шаҳримиз Тошкентнинг муборак 2000 йиллик тўйи ой сайин яқинлашмоқда. Биз республикамиз пойтахтининг тарихий кунига муносиб совғалар билан кутиб олишга азму-қарор қилган эдик. Шу йилнинг 18 июлидан сентябрь ойига қадар институтда «Инженер-электрик» номли зарбдор қурилиш отрядини тузиб, белгиланган планни бажаришга муваффақ бўлдик.

Отрядимиз «Ҳамид Олимжон» метро станцияси яқинидаги 19 қаватли қурилиш объектида фидокорона меҳнат қилди. Отряднинг 50 нафар студент-қурувчилари москвалик қурувчилар — «Мосжилстрой» трестининг 220 ва «Мосспецмонолит» бошқармаси бунёдкорлари билан ёнма-ён туриб тер тўкишди. Студентларимиз ғишт териш, бетон ётқизиш, арматураларни пайвандлашда ойлик топшириқларни 120—140 процентдан адо этдилар. Қурувчилик касби сирларини пухта эгаллаб олишмоқда, бошқарма бошлиғи Г. Штаньков, «Мосспецмонолит» трестининг бошлиғи В. Крок раҳбарлигидаги инженер-техниклар бизга яқиндан ёрдам беришди. Биз ўтган давр мобайнида 4 та 19 қаватли уй қурилишида қатнашдик.

Студент қурилиш отрядининг Б. Болтаев, У. Ёдгоров, Ш. Ғаниев, Ф. Қаҳҳоров, Т. Баратов, Р. Норматов каби аъзолари меҳнатда юқори унумдорликка эришдилар.

А. АБДУЛЛАЕВ,
Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг қурилиш штаби командири.

ҚАРДОШ ВЬЕТНАМ БАЙРАМИ ШАРАФИГА

Ўзбекистон жамоатчилиги Вьетнам Социалистик Республикасининг миллий байрами — мустақиллик эълон қилинганлигининг 37 йиллигини нишонламоқда. Саноат корхоналарида, муассасаларда ва ўқув юртларида, колхоз ва совхозларда йиғилишлар, дўстлик кечалари ўтказилмоқда. Фотовиставкалар ташкил қилинган. Совет — Вьетнам дўстлиги ўн кунлиги, шунингдек Вьетнам китоблари ўн кунлиги бошланди.

Тошкент жамоатчилиги намояндаларининг 2 сентябрь куни бўлиб ўтган тантанали йиғилиши қардош Вьетнам халқи байрамига бағишланди. Йиғилишда Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган ВСР делегациясининг аъзолари иштирок этдилар.

Сўзга чиққан нотиқлар 1945 йил Август революциясидан кейин ўтган йиллар мақсадлар муштараклиги билан бирлашган халқларимиз ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантириш ва дўстликни мустаҳкамлаш йўллари бўлганлиги ҳақида мамнуният билан гапирдилар.

Йиғилиш қатнашчилари Ханойдаги Вьетнам — Совет дўстлиги жамияти номига табрик хати йўллаб унда ривожланган социализм қуришда вьетнамлик дўстларга янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар.

(ЎзТАГ).

Ер юзида тинчликни мустаҳкамлайлик

1 сентябрь куни Тошкентда тинчлик учун касаба союзлари [illegible] халқаро [illegible] кўп кишилик ми[illegible] бўлиб ўтди.

Бутун совет халқи сингари Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам, дейишди митинг қатнашчилари, АҚШ маъмуриятининг куролланиш пойгасини кучайтириб, [illegible] тинчликка [illegible] агрессив [illegible] ғазаб [illegible]. Сўзга чиққан нотиқлар КПСС ва Совет ҳукуматининг қуролсизланиш проблемаларини конкрет ҳал қилишга, ялпи тинчлик ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлашга қаратилган [illegible] тинимсиз [illegible] маъқулладилар. Нотиқлар [illegible] республика [illegible] касаба [illegible] барча [illegible] лари номидан зарбдор меҳнат билан социалистик Ватан куч-қудратини мустаҳкамлаш, [illegible] дўстона алоқаларни ривожлантириш муносиб ҳисса [illegible] изҳор этдилар. [illegible]

Қабул қилинган резолюцияда КПСС билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсати якдиллик билан маъқулланди, тинчлик ва социал тараққиёт [illegible] бутун [illegible] чиқариш [illegible].

(ЎзТАГ).

В. П. ЧКАЛОВ НОМЛИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ — 50 ЁШДА

ПАРВОЗЛАРГА ТЎЛА ЭЛЛИК ЙИЛ

80-цех ишлаб чиқаришнинг мураккаб участкаларидан саналади. Қанот агрегатларини тайёрлаш технологияси, уларни герматизациялаш ишчилардан юқори малака, катта тажриба ҳамда асбоблардан унумли фойдаланишни талаб қилади. Цех коллективи СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига оширилган социалистик мажбурият олиб, уни шараф билан бажармоқда.

СУРАТДА: ишлаб чиқариш илғорлари (чапдан ўнгга) Т. Пожидаева, С. Селиверстов, П. Сафонова, Г. Калетанов, В. Коротких.

А. Кашапов фотоси.

ҚУДРАТИМИЗ МАНБАИ

КАДРЛАР ЎЧОҒИ

Улуғ Ленин бизга васият қилганидек бу дўстлик барча даврлар учун абадийдир. Қўшиқдаги бу ажойиб сўзлар биз чкаловчилар учун алоҳида мазмунга эга. 1941 йилнинг шиддатли ҳарбий куз даврини, фронт Москвага жуда яқинлашиб қолган кунларни эслайлик. Бутун жаҳон нафасини тўхтатгандек эди: бу ёғи нима бўларкан? Совет Иттифоқи бардош бера оладими?

Худди мана шу оловли октябрь кунларида Ўзбекистон тупроғига, менинг қадрдон Тошкентимга Москва яқинидаги авиация заводи эвакуация қилинган дастлабки эшелонлар кела бошлади. Менинг халқим рус қардошларини худди ўз туғишганларидек кутиб олди, қабул қилди. Ўз уйларидан жой берди, сўнгги нонини ҳам баҳам кўрди. «Ўзбек халқи,— деб ёзган эди ўша кунларда заводнинг «Ударник» газетаси,— завод меҳнаткашларини ажойиб қайноқ меҳр ва шод-хуррамлик билан кутиб олди. Тошкентликлар жонажон Ватанни душмандан ҳимоя қилиш билан боғлиқ улкан вазифаларни чуқур ҳис этишди».

Завод Тошкентга келган дастлабки кунларданоқ унга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва унинг биринчи секретари Усмон Юсупов, республика ҳукумати ва шахсан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Йўлдош Охунбобоевлар жуда катта эътибор ва ғамхўрлик кўрсатдилар. Улар ва республика партия-ҳукуматининг бошқа раҳбарлари цехларда тез-тез бўлишар, ишчилар билан суҳбатлашар, чкаловликларнинг маданий-маиший шароитларини яхшилашга, корхонанинг моддий-техника таъминотига ҳар томонлама ёрдам кўрсатишарди.

Ўзбекистон заминида қардошларимиз томонидан бунёд этилган дастлабки самолёт Тошкент осмонига парвоз этган кун пойтахтимиз ва Ўзбекистон аҳолиси учун ҳақиқий байрамга айланиб кетди. Корхона тўла қувват билан ишлай бошлади. Тошкент авиация заводи маркаси қўйилган жанговар самолётлар фронтга етказиб бериб турилди.

Бу фактнинг янада муҳим, теранроқ мазмуни ҳам бор. У улуғ рус халқининг мамлакат шарқига, бир вақтлар чор Россиясининг қолоқ мустамлакаси бўлган, улуғ Октябрь шарофати билан озодликка эришган ўлкага халқ хўжалигининг бутунлай янги соҳаси — самолётсозликни вужудга келтиришдаги улкан ёрдамидир.

Эндиликда завод чин маънода миллий кадрлар ўчоғига айланди. Самолётсозлар коллективида ҳақиқий меҳнат, чиниқиш мактабини ўтаган кўплаб чкаловликлар партия, совет ва республиканинг хўжалик органлари масъул вазифаларига кўтарилишди, бир қатор саноат тармоқларининг йирик раҳбарлари бўлиб етишишди. Оддий слесарь-ишчи бўлган менга ҳам юксак ишонч билдирилди. Мен республика Олий Советининг депутати қилиб сайландим. Жонажон коммунистик партиямизнинг XXVI съездида делегат сифатида иштирок этдим. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони билан тақдирландим.

Мен республикамизга учинчи маротаба Ленин ордени топширилишига бағишланган тантаналарда ҳам бевосита иштирок этишга мушарраф бўлдим. Бу ерда мен қадрли Леонид Ильич Брежневнинг республикамиз эришаётган ютуқлар ҳақидаги нутқини катта ҳаяжон билан тингладим. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг коммунистларга, республиканинг барча меҳнаткашларига қаратилган ҳар бир сўзи —бу ҳаракатларимиз программаси бўлиб, у бизни янада яхши ишлашга, Ватанимизни янада гўзал, бой ва қудратли қилиш учун меҳнат қилишга чақиради.

Ҳозир бизнинг йирик кўпмиллатли чкаловчилар коллективида юксак меҳнат ва сиёсий кўтаринкилик руҳи ҳукмрон. Авиасозларимиз СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳаракат қилишмоқда. Ана шу ватанпарварлик ишига мен ҳам ўзимнинг камтарин ҳиссамни қўшаяпман. Ўн биринчи беш йиллик мобайнида икки беш йиллик топшириқларини бажариш мажбуриятини олганман. Катта қувонч ва фахр билан маълум қиламанки ҳозир 1984 йил календари ҳисобига ишлай бошладим.

Н. МАННОПОВ,
22-цех йиғувчи-слесари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

УЛАРНИНГ НОМИ—КОММУНИСТ

МАСЪУЛИЯТ ҲИССИ

Юксак бурч ҳисси, меҳнати, билими ва тажрибаси, қаерда кўпроқ зарур бўлса, ўша жойда бўлишга ҳаракат қилиш— меҳнат ветеранларини доимо бошқалардан ажратиб турадиган фазилатлардан ҳисобланади. Ана шундай ветеранлардан бири —парчинловчи, коммунист, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Таисия Григорьевна Павловадир. У самолётсозлик заводига урушдан кейинги қийин йилларда, комсомол йўлланмаси билан келган эди. Кадрлар бўлимига унга агрегат цехига парчинловчилар кераклигини, у ерда иш жуда оғир эканлигини айтишди. Ўшанда комсомол қиз ишлаб чиқаришда унга кўп нарса боғлиқлигини тушунди. У кучини, шахсий вақтини аямади. Қанча зарур бўлса шунча меҳнат қилди. Тез орада етук парчинловчи бўлиб етишди.

Бутун мамлакатда Валентина Гаганова ташаббуси асосида илғор ишчиларнинг қолоқ участкаларга ўтиб ишлаётганлигини кўриб мен ҳам ана шу чақириққа қўшилдим. Қолоқ группада ишлаб ўртоқларим билан бирга уни илғорлар сафига олиб чиқдик.

Кейинчалик технолог сифатида ишлашга тўғри келди. Лекин қалбим яна йиғиш участкасига тортарди. Ана шунда заводда инженер-техник ходимларининг яна бир чақириғи қанот ёйди — ишлаб чиқаришнинг олдинги участкасига ўтиб ишлаш, ўз тажрибаси билан оқсаётган участкаларни илғорлар сафига олиб чиқиш. Коммунист сифатида бу ватанпарварлик ишининг ҳам олдинги сафида бўлдим. Шундан буён цехда меҳнат қиляпман.

Цехимиз ўн биринчи беш йилликда яхши старт олди. Валерий Кияшченко бригадаси билан бирга меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича беш йиллик топшириқни 3,5 йилда бажариш учун янги ташаббус билан чиқдик.

36 йилдан буён ўзимнинг севимли корхонамда ишлаб келяпман. Тармоқ соҳамиз касаба союзи ходимлари съездида биз чкаловлик делегатлар бугунги кун талаблари билан ўз ҳаётий позицияларимиз бирлигини кўрдик. Бутун кучимизни ишлаб чиқаришни ўстиришга, меҳнатимиз самарадорлиги ва маҳсулот сифатини оширишга сафарбар этишдек бу йўналиш бугунги кун талаби, тақозосидир.

Т. ПАВЛОВА,
25-цех парчинловчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

РАҲБАР ОБРУСИ

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМАНДИРЛАРИ

Ишлаб чиқариш командирлари орасида агрегат цехи бошлиғи коммунист Иван Семёнович Шубин катта обрўга эга. У заводда слесарь-йиғувчи бўлиб иш бошлаганида ҳали 18 га ҳам тўлмаган эди. Кейин катта мастер, участка бошлиғи, цех бошлиғининг ўринбосари бўлди.

Бирлашма раҳбарлари, партия комитетида шундай қатъий фикр пайдо бўлди: агар қийин участкада И. Шубин бўлса, у албатта аҳволни яхшилайди, ишнинг муваффақиятини таъминлайди.

Мана, ҳозир ҳам у қалб амри билан ўзининг жонажон 25-цехини —заводдаги биринчи коммунистик меҳнат коллективини тарк этиб, қўшни қанот цехида қолоқликни бартараф этишда ёрдам беряпти. Унинг тақдири ана шундай — қийин, лекин сермазмун тақдирдир. Унинг ҳалол меҳнатлари Октябрь революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ, «Ҳурмат Белгиси» орденлари, бир нечта медаллар, социалистик мусобақа аълочиси ва соҳа сифат аълочиси нишонлари билан тақдирланган.

Ишлаб чиқариш командири ишининг муваффақияти кўпгина нарсаларга боғлиқ. Лекин булар орасида энг муҳими коллективга таяна билиш, цех жамоатчилигининг ва биринчи навбатда партия ташкилоти, коммунистларнинг улкан жалб этувчи ва ташкил этувчи кучига таяна билишдан иборатдир. Янги цехда у шундан бошлади. Одамлар меҳнати ва айниқса қуйи звено раҳбарлари — мастерлар, бригадирлар меҳнати қандай ташкил этилганлигини диққат билан кузатди.

Ҳар қандай коллективнинг муваффақияти меҳнат жараёнида юзага келади, унинг иштирокчилари билан, уларнинг ғайрати, ташаббускорлиги билан бевосита боғлиқ. Иван Семёнович буни яхши тушунади. У ҳар куни мусобақа якунларини чиқариб боришни, ишлаб чиқариш илғорларини ҳар томонлама рағбатлантир и ш н и, уларни бошқаларга ибрат қилиб кўрсатишни йўлга қўйди Бу ерда гап цехдаги Валентин Комельцев, Владимир Останин, Иван Келиков, Феликс Ким каби моҳир ишчилар ҳақида боряпти.

Қанот цехи—мураккаб цехлардандир. Бу ерда талайгина қийинчиликлар бор. Лекин образли қилиб айтганда, бу цех ҳозир қанотларини кенг ёйиб, парвозга, олдинга ўтишга шайланмоқда.

А. АЙРАПЕТОВ,
агрегат ишлаб чиқариши бошлиғи.

• *ВЕТЕРАН ХОТИРАЛАРИ*

УНУТИЛМАС ЙИЛЛАР

Ўттизинчи йиллар... Мамлакатимиз биринчи беш йиллигининг унутилмас йиллари. Биз— тақдиримиз бўлмиш, ҳаётимиз мазмуни саналган авиация заводи қурувчилари ўшанда ёш эдик.

Оғир иш кунидан сўнг саводсизликни тугатиш тўгаракларига, мутахассис самолётсозлар курсларига югурган лента таққан қизларни, кечагина қишлоқдан келган болаларни ҳануз эслайман.

Қандай ажойиб йиллар эди! Ҳамиша ҳам қорнимиз тўқ эмасди ёки озода кийиниб юрмасдик, аммо ўртоқлик меҳру-муҳаббати, қувонч, бир-биримизга ҳамжиҳатлик билан ёрдам бера олиш—керагидан ортиқча эди.

Бундан ташқари, мен касаба союзларимиз етакчиси Семён Протасович Терёхинни ҳам яхши эслайман. Кўринишидан оддий ишчи одам, юк ташувчи бу камтарин инсон —ажойиб ташкилотчи, ҳозирги тил билан айтганда ёшларнинг ҳақиқий мураббийси эди. У ҳамиша керакли маслаҳатни бера олар, одам билан муомала қилишни билар, агар керак бўлса ёрдам берарди. Завод катта коллективининг бутун ташвишларини у ўз елкаларига оғир юкдай кўтариб юрарди. У бу юкни большевикларга хос жўмардлик билан элтар, биз ёшларни ўз оптимизми билан, қалашларининг кенглиги билан мудом «ўқлаб» турарди.

Бошқа кўплаб ишчилар сингари Семён Протасович заводга қўшни Лобаново қишлоғидаги кичкина ҳужралардан бирида истиқомат қиларди. Унга заводнинг янги уйидан алоҳида хона ажратиб берганларида у ўзида йўқ бахтиёр эди ва биринчи навбатда ўз китобларини ташиб келтириш ғамини еди. Қанча кўп китоби бор эди унинг! Китоблар— унинг асосий бойлиги, унинг дорилфунуни эди.

Ўн йилдан ортиқ вақт давомида С. Терёхин завод касаба союзлари комитетининг раиси лавозимида хизмат қилди. Жуда оғир йиллар эди у йиллар. Урушдан олдинги сертащвиш давр, кейин уруш, эвакуация. Ва у ҳамиша коллектив ишчилари билан бирга бўлди, энг оғир участкаларда бирга бўлди.

А. ДАНИЛОВА,
бирлашма халқ музейининг ходими.

БУ БИЗ БИЛАН СЕНИНГ БИОГРАФИЯМИЗ

МЕҲНАТ ДАФТАРЧАСИДАГИ ЁЗУВЛАР

Эллик йил муқаддам кадрлар бўлимида меҳнат дафтарчамга «2-цехга слесарь қилиб ўтказилди» деб ёзиб қўйишган эди. Бу ерга эса мен қурилиш объектларидан — авиация заводимизнинг дастлабки ишлаб чиқариш корпуслари қурилишидан келган эдим. Шундан буён меҳнат дафтарчамдаги ўша ёзув менинг меҳнат биографиямдаги ёлғиз ёзув бўлиб қолди.

Менинг жонажон заводимда, унинг ажойиб коллективида узоқ йиллар мобайнида алоҳида ўзига хос руҳий бардамлик шаклланиб келди. Шундай коллективдан бошқа бирор жойга кетиб қолишим мумкинмиди? Завод менга ҳамма нарсани: севимли иш, яхши маиший шароитлар, дўстларимнинг ўзаро ҳурмат-эътиборини берди.

Заводда саводсизликни тугатиш курсларини битирдим (ахир мен деҳқон ўғли, саводсиз йигит эдим), кейин эса фабрика-завод таълими мактабини ўтадим, қурувчи ва олий малакали слесарь деган икки хил касб эгалладим.

Ўтган меҳнат йўлимни шарҳлаб туриб, фахр билан айта оламанки, Ватанимизга ажойиб самолётлар етказиб бераётган меҳнат коллективи улғаяётганлигини кўришнинг ўзи бу жуда катта бахтдир. Мен ишчиларимиз, техникларимиз, инженерларимиз қўли билан бунёд этилган биринчи самолёт парвозининг гувоҳи бўлганман. Ҳозирги ИЛ—76 ва «Антей»ларга таққослаганда у жуда кичкина ва оддийгина бўлиб кўринган эди. Ҳозир чиқаётган самолётларимизни ҳақиқий ҳаво паҳлавонлари дейиш мумкин. Улар Совет ҳаво флотининг шарафи ва фахридир.

Коллектив қандай ўсиб улғайди! Заводимиз коллективи эндиликда республикамиз ишчилар синфининг илғор отрядига айланди. У эндиликда техника тараққиёти, фан-техника революцияси тақозо этаётган энг мураккаб вазифаларни ҳам бажара олиш имконига эга. Мен оддий ишчига бу ҳатто ўз цехим мисолида ҳам яққол аёндир.

Завод ташкил топган дастлабки йилларида цехда бор-йўғи тўртта токарлик станоги мавжуд эди, у ҳам бўлса қайиш тасма ёрдамида ҳаракатга келар эди. Деталларни йўиш ва қайириш учун бирорта ҳам пресс йўқ эди. Ҳаммаси қўлда бажарилар эди.

Ҳозир бизнинг слесарлик-пайвандлаш участкамиз энг замонавий қудратли станоклар ва бошқа жиҳозлар билан таъминланган. Ҳисобли программали бошқариш ёрдамида ишловчи станоклар сони йил сайин кўпаймоқда. 30 тоннадан 100 тоннагача бўлган маҳсулотларни тез пресслаш асбоб-ускуналари катта аниқлик билан ишлаяпти.

Биринчи совет беш йилликлари пайтида асос солинган корхонамиз эндиликда уч орденли ишлаб чиқариш бирлашмасига айланди. Бу улкан самолётсозлик корхонаси 50 йил мобайнида қандай юксак ютуқларга эришганлигини бизнинг биргина цехимиз мисолидаёқ яққол кўриш мумкин.

Биз ишчилар ўн биринчи беш йилликда ҳам жонажон корхонамизнинг янги парвозларини таъминлаймиз. Бу улкан меҳнат парвозларини ўзимизнинг фидокорона меҳнатимиз билан амалга оширамиз.

М. БОГАТИКОВ,
2-цех слесари.

САМОЛЕТСОЗЛАР ШАҲАРЧАСИ. Ёшларнинг кўп қаватли ётоқхоналари.

А. Иванова фотоси.

ШУ КУННИНГ ИНТЕРВЬЮСИ

АВИАСОЗЛАР ШАҲАРЧАСИ: БУГУН ВА ЭРТАГА

Бирлашманинг 50 йиллиги арафасида «Ударник» газетасининг мухбири А. Кобцев социал-маиший ишлар бўйича бош директор ўринбосари Игорь Георгиевич Волковга мурожаат қилиб авиасозлар шаҳарчаси, унинг бугунги ва эртанги куни ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди:

— Аввало шуни айтишим керакки, —деди И. Волков, —авиасозлар шаҳарчаси республика пойтахти Ҳамза районининг маркази ҳисобланади. Бу ерда кенг кўламли уй-жой ҳамда маданий-маиший қурилишлар олиб борилмоқда. Биргина сўнгги уч йил мобайнида бу ерда 100 минг квадрат метр уй-жой майдони вужудга келтирилди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, шаҳарчамиз фақатгина кенгайиш билан чегараланмаяпти. Бу ерда қад ростлаётган осмонўпар бинолар тобора кўпайиб бормоқда. Шаҳарчанинг умумий ансамблига дастлабки осмонўпар ётоқхоналар айниқса мос тушди. Яна бир ётоқхонада айни пайтда пардозлаш ишлари олиб борилмоқда.

Ёшлар ётоқхоналари ҳақида гап кетар экан, бирлашма ёшларининг маиший шарт-шароитларига алоҳида эътибор берилаётганини ҳам айтиб ўтишга тўғри келади. Бизнинг кўпгина ётоқхоналаримизда дам олиш, ўқиш ҳамда бўш вақтни кўнгилдагидек ўтказиш учун барча зарур қулайликлар муҳайё этилган.

Авиасозлар шаҳарчаси кундан-кунга кўркамлашиб бормоқда. Социал-маиший хизмат ишчилари шаҳар ташкилотлари билан бирга шаҳарчани янада чирой очиришга, ҳар бир кўча, ернинг ҳар бир парчасини ободонлаштириб, гул ва кўчатларга буркашга ҳаракат қилмоқдалар. Кадишев кўчаси анча ободонлаштирилди. Лисунов кўчасини реконструкция қилиш бўйича катта ишлар қилинмоқда, Виноградов кўчаси қайта жамол очди.

— Шаҳарчанинг эртанги куни қандай бўлади?

— Авиасозлар шаҳарчасининг эртанги куни — бу такомиллаштирилган планировкадаги янги уй-жойлар, янги болалар комбинатлари, маданий-маиший идоралар, меҳмонхона, телефон станцияси транспорт ҳаракатининг янги маршрутлари демакдир. Энг муҳими—бу Тошкент метрополитенининг заводни шаҳар маркази билан туташтирувчи ҳамда транспорт проблемасини кўп жиҳатдан бартараф этувчи иккинчи линиясининг ишга тушиши демакдир.

Бу масалаларнинг барчаси бирлашма коллективининг ўн биринчи беш йилликда амалга оширадиган тараққиётнинг социал программасида янада муфассалроқ ифодаланган.

СТАДИОН ЧОРЛАЙДИ

САЛОМАТЛИК МАСКАНИ

Ҳар бир байрамнинг ўз сир-асрори бўлади. Бу репетицияларнинг маҳфийлиги, мўъжизани қувониб, сабрсизлик билан кутишдадир. Мана, ниҳоят, орзиқиб кутилган кун келади, фанфаралар жаранглаб маросим раҳбарлари байрамни очишади. Бу— Тошкент авиация бирлашмасининг 50 йиллиги байрамидир. у «Старт» стадионида марш-парад билан бошланади. Бу эртага, 4 сентябрда бўлади.

Тарихга қисқача саёҳат қиламиз. Завод стадиони чкаловчилар томонидан урушдан кейинги оғир йилларда қурилди. 12-асбобсозлик цехининг меҳнаткашлари ташаббуси билан, ишдан кейинги соатларда ҳашар йўли билан қурилди. Кишиларнинг ташаббускорлиги зўр эди. Улар заводга стадион зарурлигини, спорт —бу соғлиқ, куч ва эпчиллик, инсоннинг жисмоний гўзаллиги эканлигини яхши тушунишарди. Бу кишилар стадионнинг қурувчилари ва биринчи спортчилари бўлишди.

Эндиликда «Старт» стадиони тўла замонавий спорт комплексидир. Бу ерда ҳозир турли, ҳатто, халқаро мусобақалар ҳам ўтказилади. Яқинда унда ажойиб сузиш бассейни ишга туширилди. Эндиликда юзлаб кишилар спортнинг оммавий тури — сузиш билан ҳам шуғулланишлари мумкин.

«Старт» спорт клуби 72 цех коллективини бирлаштиради. Унда спортнинг 28 тури билан шуғулланиш мумкин. Фақат ўтган ярим йилликда бу ерда халқаро классдаги битта мастер, 16 нафар мастерликка кандидат, 64 биринчи разрядли спортчи, 1700 оммавий разрядли спортчи, 2258 нафар ГТО нишондори тайёрланди. Чкаловчиларнинг вакиллари 26 Бутуниттифоқ мусобақасида иштирок этиб, бир неча марта чемпион бўлишди.

Лекин ишимизнинг энг муҳим натижаси физкультура ва спортнинг меҳнат унумдорлигининг ўсишига ижобий таъсиридир. Одатда бизнинг спортчиларимиз ишлаб чиқариш илғорлари ҳисобланишади. Кучли ва эпчил бўлган бу спортчилар СССР 60 йиллиги шарафига ишлаб чиқаришда давом этаётган социалистик мусобақада ҳам пешқадамлик қилишяпти.

В. РЯБОВ,
«Старт» спорт клуби правлениеси раисининг ўринбосари.

ҲАВО КЕМАЛАРИ

Тошкент самолётсозлари қуйидаги самолётларни ишлаб чиқаришган:

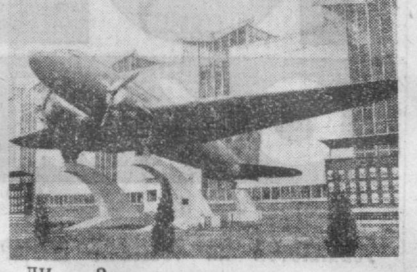

ЛИ — 2

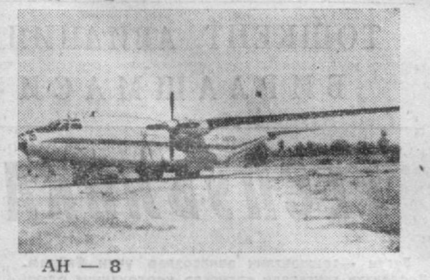

АН — 8

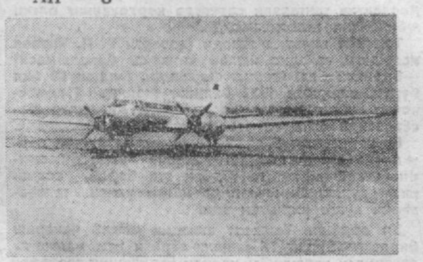

ИЛ — 14

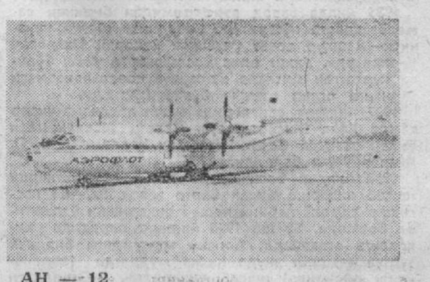

АН — 12

АН — 22 («Антей»)

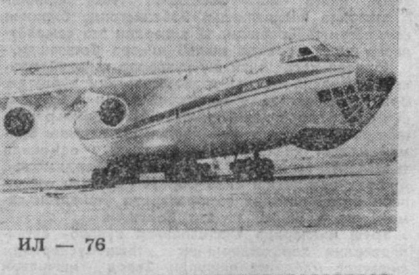

ИЛ — 76

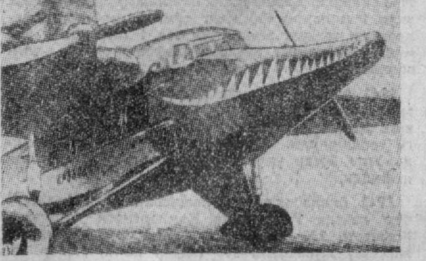

Заводда тайёрланган тўнғич самолёт — «Крокодил».

КОЛЛЕКТИВ ФАХРИ

Тошкентлик самолётсозлар орасида:

— 1 Ленин мукофоти лауреати;

— 11 Давлат мукофоти лауреати;

— 6 республика Беруний номли мукофоти лауреати;

—13 Социалистик Меҳнат Қаҳрамони;

— 1 СССР халқ врачи;

— 23 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер;

— 5 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи;

— 18 фан кандидати;

— 2 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими;

—2 СССРда хизмат кўрсатган ихтирочи;

—5 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган рационализатор;

— 2 фахрли самолётсоз;

— 3 республикада хизмат кўрсатган врач;

— 103 СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг олтин, кумуш, бронза медаллари эгаси;

— Бирлашмада 25 йилдан ва ундан кўпроқ ишлаган 6000 га яқин меҳнат ветерани —фахрли чкаловчи;

— 1 СССРда хизмат кўрсатган донор;

— 1 СССРда хизмат кўрсатган штурман-синовчи бор.

— В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси самолётлари икки марта Франциядаги Халқаро авиация салонида намойиш этилган;

—Бирлашмада СССР халқлари ва элатларининг 51 вакили меҳнат қилади.

Саҳифа материалларини «Тошкент оқшоми» ва кўп нусҳали «Ударник» газеталарининг коллектив мухбирлари — журналистлар П. Кобцев, В. Шауров, А. Ивановалар тайёрлашди.

ПЕДАГОГИК ЎЙЛАР

ЁШ АВЛОД КАМОЛИ

Ёшлар — бизнинг келажагимиз, умидимиз, ишончли ворисларимиздир. Ёш авлодни юксак онгли, маданиятли, Ватан ва халққа садоқатли, эътиқодли этиб тарбиялаш жонажон Коммунистик партия ва ҳукуматимиз олдидаги энг шарафли, энг масъулиятли вазифамиздир.

Ҳозирги кунда болаларда келажак кишисига хос фазилатларни таркиб топтириш, уларда илҳомбахш идеалларга нисбатан ишончни ошириш каби муҳим талаблар амалга ошмоқда. Болаларга таълим бериш, уларда билимларни қабул қилиш қобилиятини эрта уйғотиш, жисмоний, ақлий томондан уларнинг тўғри ривожланиши учун мос шароитлар яратиш борасида иттифоқимизда катта тадқиқот ишлари олиб борилмоқда.

Биз мураккаб илмий кашфиётлар юз бераётган буюк ўзгаришлар даврида яшаяпмиз. Шунинг учун ҳам ҳозирги шароитда ўсаётган болалар тушунчасига бу ўзгаришларнинг таъсири катта бўляпти. Улар олдига ҳам ўзларига яраша муайян талаблар қўйилмоқда, яъни юз бераётган воқеа-ҳодисаларга бефарқ қарамаслик, уларни ўзларича талқин этиш, мулоҳаза қилиш, маълум хулосалар чиқариш каби вазифаларни бажаришга ўргатиш лозим.

Бундай ишларни муваффақиятли амалга оширишда мактабгача тарбия муассасалари ва мактабларда ташкил этилган тайёрлов синфларининг муваффақиятли иш олиб бораётганлиги қувонарлидир.

Болаларни мактабга тайёрлаш ишлари мактаб программаларининг чуқур, атрофлича ўтиш имконини бермоқда, мустаҳкам билим пойдевори қуриш мумкинлигини кўрсатмоқда. Энг муҳими, бу синфларга жалб этилаётган кичкинтойларнинг ёш хусусиятларига мос омилларни уюштириш орқали уларда билим олишга ҳавас ҳиссини уйғотиш, одоб-ахлоқ малакаларини сингдириш, улардаги ирода, хотира, идрок қилиш, тафаккур этиш ва тасаввур кила билиш каби психик жараённинг ривож топиши учун қулай ҳолат вужудга келтиришдир.

1982-83 янги ўқув йилида беш мингдан ортиқ мактабда янги ўқув системаси жорий этилади, бу эса мактабларда таълим-тарбия изчиллигини таъминловчи мустаҳкам восита ҳисобланади. Мазкур синфларда таҳсил кўрган болалар программа мазмунини ўзлаштириш жараёнида мактаб ҳаёти билан танишадилар, одоб-ахлоқ малакаларини эгаллашга муваффақ бўладилар. Бу синфларда болаларга дўстлик, ўртоқлик туйғулари сингдирилади, ўқув қуролларига онгли муносабатда бўлиш, равон гапириб, ўз фикрини қийналмай ифодалай билиш, оғзаки саноқни эгаллаш каби, расм чизиш, қўшиқ айтиш, рақсга тушиш ҳамда меҳнат малакалари ўргатилади.

Бола мактабга маълум сўз бойлиги билан келади. Мактаб ҳаёти унинг сўз бойлигини тез суръатлар билан ўсишига имкон беради. Мактабдаги қайноқ ҳаёт, янги нарсалар, машғулотлардаги талаблар болани изланишга даъват этади. Ундаги одат-малакалар, қобилият ва истеъдод ўқитувчи, тарбиячи ва синф коллективи орасида шаклланa боради.

Дастлабки машғулотлардаги суҳбатлар болалар яшаётган уй, кўча, қишлоқ ёки шаҳар ҳақидаги билимларни ўзлаштиришга қаратилади. Мазкур синфларда ўтказиладиган машғулотларнинг кўпи синфда эмас, балки табиат қўйнида ўтказилиши мақсадга мувофиқ топилди. Улар билан сайр, кузатиш вақтида атрофдаги нарсаларнинг ниҳоятда гўзал ва жозибадорлиги, буларнинг ҳаммаси инсон меҳнати туфайли бунёд этилгани, шунинг учун ҳам уларни севиш, ардоқлаш, эъзозлаш уқтирилади. Бу ҳақда машҳур педагог В. И. Сухомлинский «... жонажон ўлка гўзаллиги Ватанга муҳаббатнинг бошланиш еридир.... Бола гўзалликни ҳис этсин ва у билан завқлана билсин, унинг қалби ва хотирасида Ватан ифодаси жамулжам бўлган образлар абадий сақланиб қолсин».— деган эди.

Ўқитувчилар, тарбиячилар болалардаги ана шу ички дунёнинг ҳис-туйғу билан суғорилишига алоҳида эътибор қилишлари лозим.

Хотира — инсон учун муҳим фаолиятдир. Олти ёшли бола машғулотлар жараёнида жуда кўп нарсаларни эшитиб, ўзлаштириб олмоғи лозим. Программа ва ўқув қўлланмаларида бола диққати, хотирасини ривожлантириш учун уларбоп жуда кўп қизиқарли ўйинлар, машқлар берилсинки, бола машғулот давомида асло толиқмасин. Шундай усуллардан бири ўйин воситаси орқали билимларни изчил сингдиришдир. Ўйин ва ўйинчоқлар болаларнинг ҳаракат қилишга бўлган зарурий эҳтиёжини қондирувчи энг севимли ва қизиқарли фаолият ҳисобланади.

Ўйин — болалардаги ижобий хулқ-атворни тарбиялашнинг энг қулай ва фойдали воситаларидан бири. Ўйин болаларда ихтиёрий диққатни бир ерга тўплайди. Бунинг учун ҳам машғулотлар давомида турли хилдаги ҳаракатли, қоидали, дидактик ўйинлардан тема мазмунига мос равишда ўйнатилади. Масалан, болалардаги кузатувчанлик фаолиятини ўстириш учун предметларни хилларга ажратиш, таққослаш, умумлаштириш каби ишлар кенг олиб борилади.

Ўқитувчи болаларни кичик суҳбатларда иштирок этиб, ўз фикрларини эркин, равон, тушунарли ва ёқимли овозда баён этишга ўргатади. Суҳбатга ҳамма болаларни фаол қатнаштириш учун ўқитувчи уларни ўзаро бир-бирлари билан гаплашишларига имкон бериши таълимда муҳим аҳамият касб этади. Бундай талаб ва тадбирлар болаларнинг синфда коллектив равишда ишлаш, меҳнат қилиш эҳтиёжини қондиради.

Бадиий адабиёт — тарбия манбаидир. Мазкур синфларда болаларни китоб билан ошно қилиш зарурий талаблардан бири саналади. Болаларда китобни севишга, ҳикоя, эртак, шеърлар эшитиш ўқувларини тарбиялаш, эшитганларини кўрган воқеа ва ҳодисалар билан таққослаб айтиб беришга ўргатиш ҳам муҳимдир.

Ота-боболаримизнинг энг яхши урф-одатлари, расм-русумлари ва удумлари, анъаналари: сахийлик, самимийлик, меҳмондўстлик, софдил бўлиш, тўғрилик, хушмуомалаликни амалий ишлар воситасида ўқувчилар қалбига сингдириш керак.

Коллектив катта оила эканлиги, бу оила аъзолари ҳамиша аҳил бўлишлари, ўқишда, ишда доимо бир-бирларига ёрдам бериб коллектив шон-шуҳрати учун курашишлар насиҳат тарзида эмас, балки халқ эртаклари, афсона, мақол, маталлар ёрдами билан сингдирилади. Болаларга коллектив кучининг аҳамияти ҳақида шундай таъсирли мисолларни мимика билан гапириб бериш лозимки, болалар нигоҳида яхши кишиларнинг хайрли ишига нисбатан илиқ, ёқимли табассум, шунингдек, ёмон ишларга нисбатан қаҳр-ғазаб ифодалари намоён бўлсин.

Болаларни софдил, адолатли, меҳр-оқибатли, шафқатли, жасур ҳамда довюрак қилиб тарбиялашда ўқитувчининг амалий ишларига техника воситалари —магнитофон, фильмоскоп, эпидоскоп асбоблари катта ёрдам беради.

Мактаб болалари ўқув йили давомида «Улуғ Октябрь байрами», «Ҳосил байрами», «Янги йил арча байрами», «Совет Армияси куни», «Наврўз», «Қушлар» байрамини,« В. И. Ленин туғилган кунини», «Биринчи май», «Гуллар байрами» ҳамда «Ғалаба байрами» каби тантаналарни севинч-қувонч билан нишонлайдилар. Бу байрамлар кичкинтойлар қалбини бир олам севинч билан тўлдириши, бу ёқимли таассуротлар улар қалбида бир умр ёд бўлиб қолиши зарур. Бундай қувноқ ҳаёт қўйнида тарбияланган ҳар бир бола ҳаётга кулиб боқувчи инсонлар бўлиб вояга етишлари табиий.

Табиатан қувноқ, жисмоний соғлом, ақлан теран бу ёшлар тайёрлов синфларида сабоқ олгач, сўнгги синф материалларини зўр иштиёқ билан қийналмай, атрофлича ижодий равишда ўзлаштира олишлари табиийдир.

Инсон фаолияти учун энг зарур малака — мустақилликни ёшликдан эгаллашга муваффақ бўлиш катта воқеадир. Бу эса уларда ўқишга, меҳнатга, касб-ҳунарга иштиёқ уйғотади. Бу эзгу истак катта ҳаёт йўлига етаклайди.

Янги ўқув йили мактабларимизда зўр шодиёна, кўтаринки руҳ билан бошланди. Ватанимизнинг 60 йиллик муборак тўйи нишонланадиган бу ўқув йилида педагогларимиз, ўқитувчиларимиз, мураббий-тарбиячиларимиз, педагог-олимларимиз ўқиш-ўқитиш ишида қувончли зафарлар қучадилар деб ишонамиз.

Жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукуматимиз биз, педагоглар олдига замонамизнинг энг етук кишилари — коммунизм қурувчи авлодни тарбиялашни кўйган экан, бу вазифани муқаддас билиб, шараф билан бажарамиз.

М. ҲАМРОЕВ,
Қори-Ниёзий номидаги Ўзбекистон педагогика фанлари илмий тадқиқот институтининг директори, СССР Педагогика фанлари академиясининг мухбир аъзоси, филология фанлари доктори, профессор.

АРМАНИСТОН ССР. «Масис» маркали хушбичим, моделли, пишиқ пойафзаллар республикадан ташқарида ҳам катта шуҳрат қозонган. Республиканинг турли шаҳарларида жойлашган 17 катта фабрикани бирлаштирган ушбу фирма кундалик пойафзаллардан ташқари энг сўнгги моделдаги пойафзалларни ҳам ишлаб чиқаради.

«Масис»— замонавий электрон техника— электрон-ҳисоблаш машиналари, сифатни бошқариш комплекс системаси билан таъминланган улкан корхонадир.

СУРАТДА: «Масис» фирмаси Моделлар уйининг ходими Анаит Саринкулян Моделлар уйи томонидан ишлаб чиқилган эркаклар ва хотин-қизлар пойафзалларининг намуналарини намойиш этмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БОШ ВИСТАВКАСИДА

КЎЧМА КЎРГАЗМА

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси кўчма кўргазмалар ташкил этиб, Ўзбекистон областларида ва қўшни қардош республикаларда намойиш этмоқда.

Бўкада очилган кўргазма билан Бекобод, Бўка ва Пскент районларининг қишлоқ хўжалиги мутахассислари танишмоқдалар. Кўргазма асосан Оққўрғон районидаги С. Сегизбоев номли совхозда пахта етиштиришда индустриал технологияни қўллаш илғор тажрибаси ҳақида ҳикоя қилади.

Республика бош виставкасида «Узсельстрой механизация» трестининг илғор тажрибаси ҳақида ҳикоя қилувчи экспозиция томошабинларда яхши таассурот қолдираётир.

Трест бошқармалари ўтган йили 20 миллион 489 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширди. 70 минг бошли товуқ фабрикаси, 15242 минг бошли чўчқахона, 36572 ўқувчи ўринли мактаб, 6610 ўринли болалар боғчаси ва 434505 квадрат метрли турар жой бинолари қурилиши битказилиб фойдаланишга топширилди.

Меҳнатни ташкил этишнинг етакчи усули бўлмиш ягона наряд системаси бўйича иш олиб борган ҳолда—барча бригадалар зиммага олинган мажбуриятларни муддатидан илгари бажаришга, коллектив орасида ишлаб чиқариш унумдорлигининг ошувига, қурилиш техникасига сарф этиладиган маблағларни маълум миқдорда тежаб қолишга эришмоқдалар. Трестда мавжуд 32 бригададан 13 таси ягона наряд усули бўйича меҳнат қилиб, пландаги 900 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари ўрнига 1 миллион 210,5 минг сўмлик иш бажариш, муддатдан илгари ғалаба рапортига имзо чекдилар.

К. ЭРДОНОВ.

ИЛМ-ФАН— ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ТУС АНИҚЛАЙДИГАН ПРИБОР

Фарғона политехника институтининг олимлари яратган оптоэлектрон прибор мой сифатининг асосий кўрсаткичларидан бири — пахта мойининг тусини аниқлашда ёрдам беради. Унинг иши кўп тусли нур ярим ўтказгич датчигига асосланган бўлиб, датчик бир неча секундда информация беради. Бу қурилма мой тайёрлаш жараёнида унинг тусини автомат тарзда контроль қилиб боради, технологик линияларнинг айрим участкаларидаги носозликлар тўғрисида хабар қилиб туради.

Ҳозирга қадар корхоналарда пахта мойининг туси кўпдан-кўп проба олиш ва уни лабораторияларда текшириб кўриш методи билан аниқланарди. Бунга кўп вақт кетар ва анализ натижалари ҳамиша ҳам аниқ чиқавермасди. Оптоэлектрон приборда мана шу камчиликлар йўқ: у тез ва аниқ, пухта ва қулай ишлайди. Ундан пиво заводлари ва кондитерлик фабрикаларида, консерва саноати ва халқ хўжалигининг бошқа кўп тармоқларида яхши фойдаланиш мумкин. Янги прибор ижодкорлари СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасининг бронза медалларига сазовор бўлдилар.

(ЎзТАГ).

Маҳаллада нима гап?

ОТА-ОНАЛАР УНИВЕРСИТЕТИДА

Акмал Икромов районидаги Ульянов номли маҳаллада ота-оналар университети мунтазам ишлаб туради.

Университет тингловчилари ҳузурида яқинда «Бола тарбиясида ота-оналарнинг вазифалари» деган мавзуда милиция капитани Ҳамидулла Қурбонов, «Тўй ва тантанали маросимларнинг ўтишида маҳалла комитетининг вазифалари» тўғрисида маҳалла комитети раиси Раҳим Масхаров ва «Тўйларни ихчамлаштириш ҳақида» меҳнат ветерани Муҳаммадали Парпиевларнинг суҳбатлари тингланди.

Маҳалла ота-оналар университетининг навбатдаги йиғилишида Акмал Икромов район ички ишлар бўлимининг бошлиғи, милиция майори Одилжон Ҳасанов суҳбат ўтказди.

Университет тингловчиларига Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейи олдидан яна қатор, қизиқарли лекция ва суҳбатлар уюштириш мўлжалланган. «Тошкент — дўстлик, тинчлик шаҳри», «Она шаҳрим — Тошкентим», «Тошкент— Совет Шарқида маёқ» деган мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказиш учун олимлар, халқ депутатлари таклиф этилади.

С. ҒАФУРОВ.

ФАНИМИЗ КИШИЛАРИ

ОЛИМ ВА МУАЛЛИМ

Баҳодир Ғуломов ўқитувчи бўлиб синфга илк бор кирганига салкам қирқ йил, олий ўқув юртларида дарс бера бошлаганига ўттиз йил тўлди. Бу давр ичида ўқитувчи ёш йигитдан сочлари оппоқ, юзларига ажин тушган, кўзига кўзойнак таққан мўйсафидга айланди. Ўқувчилари бадиий адабиёт сирларини, узоқ замонларда яшаб ўтган, ҳозир ҳам ижод қилаётган ёзувчилар ҳаёти ва ижодини ўрганишдан ташқари ўқитувчининг қалб ҳароратидан баҳраманд бўлдилар, инсонларни, ҳаётни севиш, қадрлашни ўргандилар.

Унинг педагог сифатидаги бахти шундаки, у ўз шогирдлари қалбига инсонийликни сингдириб борди, ҳаётнинг асоси меҳр-шафқат, инсонни ардоқлаш эканлигига ишонч туғдириб борди. У тасодифан адабиётшунос бўлиб қолмади. Ёшлигиданоқ поэзияни севди, шеърлар ёзди. Зафар Диёр унинг шеърларини ўқигани, таҳрир қилгани, матбуотда кўринишига ёрдам берганлигини олим миннатдорчилик билан эслайди. Эллигинчи йилларнинг бошиданоқ унинг мақолалари матбуот саҳифаларида кўрина бошлади. 1953 йили Москва Давлат университети илмий Советида «Урушдан кейинги йиллардаги ўзбек қиссалари» мавзуида кандидатлик диссертациясини ёқлади. Мана, ўттиз йилдирки, олим ўз мақола, тақризлари билан матбуотда қатнашиб келмоқда. У сўнгги йилларда кўпроқ драматургия масалалари бўйича илмий иш олиб боряпти. Унинг «Ижодда замон руҳи», «Садоқат рамзи», «Сафдошлар ва издошлар» асарларида драматургиянинг ўзига хосликлари, драматизмни вужудга келтириш мураккабликлари, драматик коллизия ва конфликт масалалари кўтарилади. «Садоқат рамзи», «Сафдошлар ва издошлар» асарларида кўпроқ академик ёзувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Комил Яшин драмалари таҳлил қилинади.

Мунаққидни драматурглар, актёр ва режиссёрлар республикамиздаги аксарият театрларнинг ижодий коллективи яхши танийди. Олим қарийб чорак асрдан буён янги спектаклларни синчиклаб кузатади, янги асарлар муҳокамасида иштирок этади, спектаклни етук ҳолга келтириш учун нималар қилиш зарурлигини айтади, лозим бўлса, жиддий баҳсга киришади.

Олим адабий танқиднинг ҳозирги талаблари асосида ижод қилаётган мунаққиддир. Унинг режалари улуғ. Биз олтмиш йиллик юбилейини нишонлаётган ТошДУ доценти Б. Ғуломовга илмий-педагогик ишларида ривож тилаймиз.

А. РАСУЛОВ,
Х. ҲАКИМОВА,
Тошкент Давлат университети доцентлари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР БЕРАДИЛАР

МЕҲНАТКАШЛАР УЧУН МАДАНИЯТ САРОЙЛАРИ

БУДАПЕШТ. Венгриянинг йирик саноат маркази— Надьканижда янги замонавий маданият саройи очилди. Маданият марказини қуришда актив қатнашган шаҳар социалистик меҳнат бригадалари унинг дастлабки меҳмонлари бўлишди. Кенг ва ёруғ бинода кутубхона, кино зали ва ўқиш зали жойлашган. Бу ерда илғор тажриба клуби ҳам очилди. Энди бу клуб Надьканиж ишлаб чиқариш илғорларининг учрашув жойи бўлиб қолади. Мамлакатнинг бошқа шаҳарларидаги социалистик меҳнат бригадалари ҳам клубга тез-тез келиб турадиган бўладилар. Чепель металлургия ва машинасозлик комбинатининг, Мишкольцдаги В. И. Ленин номли металлургия комбинатининг, республикадаги бир қанча бошқа корхоналарнинг ишчилари яқин кунлар ичида бу ерда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва буюмлар сифатини ошириш, хом ашё ва энергияни тежаш соҳасида ўз тажрибаларини ўртоқлашадилар.

Ҳозир ВХРда уч мингга яқин маданият уйи ва завод клублари бор. Шу беш йилликда янги маданият марказларини қуриш учун икки миллиард форинтга яқин маблағ ажратилган.

(ТАСС).

ЕР ОСТИ ИССИҚ СУВЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИБ

ПРАГА. Чехословакиялик мутахассислар ишлаб чиққан ер ости иссиқ сувларидан фойдаланиш истиқболли программасида геотермал сувлардан кенг кўламда амалий фойдаланиш кўзда тутилган. Ҳозирнинг ўзидаёқ Словакия территориясида топилган иссиқ сувли булоқлар республика халқ хўжалигига ҳар йили 53 минг тонна шартли ёқилғини тежаш имконини беради. Булоқ сувларидан курортларда даволаш мақсадларида, гулхоналар ва теплицаларни, квартиралар ва медицина муассасаларини иситиш учун фойдаланилмоқда.

Чехословакиялик геологлар мамлакатнинг истиқболли районларида янги сув қатламларини разведка қилмоқдалар.

ЖОСУСЛАР ВА ДИВЕРСАНТЛАРНИ ТАЙЁРЛАМОҚДАЛАР

КОБУЛ. Покистон территориясида тузилган ҳамда «афғон қочоқлари лагерлари» ва «ислом комитетлари» деб аталмиш лагерлар ва комитетлардан Покистон маъмурлари қўшни Афғонистонга ташланаётган жосуслар ҳамда қўпорувчиларни тайёрлаш учун фойдаланмоқдалар. Кунар вилоятида қишлоқ ўқитувчиси Аминулло Бахтар агентлиги мухбирига ана шулар ҳақида сўзлаб берди. Бу киши Апрель революцияси душманларининг сохта пропагандасига учиб, салкам уч йил мусофирликда яшади ва энди ватанига қайтиб келди.

Мен, деди у, Покистон территориясига ўтиб қолган афғонларни Америка, Хитой ва Миср инструкторлари ажал уруғини сочувчи қуролни эгаллаб олишга қандай ўргатаётганликларини ўз кўзим билан кўрдим. Сўнгра ана шу афғонларнинг қўпорувчилик ишларини олиб боришлари учун АДРга юборишади.

Қотиллар АДРга юборилишидан олдин аксилинқилобчи тўда бошлиқларидан сўнгги йўл-йўриқларни оладилар, ана шу бошлиқлар Афғонистоннинг расмий шахсларини ўлдирганлик учун катта пул тўлашни ваъда қиладилар.

Биз, деб давом қилди Аминулло, алданганлар ва ватанни тарк этганлар учун АДР революцион кенгаши эълон қилган авфни эшитиб, ғоят мамнун бўлдик. Кўпчилигимиз қайтишга қарор қилдик. Аммо қайтиш осон бўлмади. Покистон маъмурлари афғонларнинг ўз ватанига қайтишларига йўл қўймасликка уриниб, Афғонистон билан бутун чегара бўйлаб кучайтирилган ҳарбий постлар ўрнатиб қўйдилар.

СОЦИАЛИСТИК ИҚТИСОДИЙ ИНТЕГРАЦИЯ НАМУНАСИ

СОФИЯ. Видинда жойлашган химия комбинати ҳузуридаги «Вида» шина заводи енгил автомобиллар учун янги покришкалар ишлаб чиқаришга киришди. Бу покришкалар аввалги моделларидан ғоят пишиқлиги, таннархининг камлиги билан ажралиб туради. Шиналарнинг дастлабки туркуми йўл синовларидан муваффақиятли ўтди. Совет Иттифоқининг лицензияси асосида пассажир автобуслари учун ҳам покришкалар ишлаб чиқарила бошланди.

Янги покришкалар комбинатнинг бешта заводи ишлаб чиқараётган ўнлаб хилма-хил турдаги маҳсулотдан фақат иккитасидир. Бу корхоналар республика халқ хўжалигига полиамид тола, каучук буюмлар, тракторлар ва автокарлар учун пневматик покришкалар, техникавий газлама етказиб беради.

Видиндаги комбинатлар — социалистик иқтисодий интеграциянинг яққол намунасидир. Корхона совет мутахассислари иштирокида лойиҳалаштирилди, унинг машина-ускуналари СССР, ГДР, Польша ва Чехословакияда тайёрланди. Комбинат лойиҳадаги қувватига эришган ҳозирги пайтда унинг маҳсулоти кўпгина мамлакатларга, шу жумладан Совет Иттифоқига экспорт қилинмоқда.

Бирманинг жазирама тропик қуёши остида ўтлар қовжираб битган бир пайтда шоли поллари уй молларининг асосий озуқаси бўлиб қолади. Аммо ана шу «озуқа»ни қаерда сақлаш керак? Магуэ округининг деҳқонлари «албатта, дарахтларда», деб жавоб беришади. Бунинг сабаби омборлар қуриб ўтиришнинг кераги йўқ: саккиз ой давомида ерга бир томчи ҳам ёмғир ёғмайди, чорва моллари эса ўзбошимчалик билан уларга етиб ололмайди. Шоли полларини сақлаш учун дарахт топиш эса қийин эмас.

ТАСС фотохроникаси.

Аянчли маълумотлар

НЬЮ-ЙОРК. Американинг Нью-Жерси штатида жиноятчилик ҳаддан ташқари тез кучайиб бормоқда. Штат полиция бошқармасининг куни кеча эълон қилинган маълумотларига қараганда, 1981 йилда қонунни жиддий равишда бузиш ҳоллари умумий сони аввалги йилга нисбатан 5 процент кўпайган. Масалан, бултур Нью-Жерсида ҳар 24 соатда битта қотиллик, 7 та зўрлаш, 52 та қуролли ҳужум ва 68 та талаш, юзлаб бошқа «майда» жиноятлар содир бўлиб турган эди. Америка матбуотининг қайд этишича, бу штатда қонунчиликни бузиш ҳолларининг ўсиш суръатлари мамлакатдаги ўртача кўрсаткичдан анча юқори.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Д. ЗУФАРОВА: Айтингчи, балоғатга етмаган ёшлар учун ҳафталик иш соатлари қанча бўлиши керак?

Жавоб: 15—16 ёшдаги йигит ва қизлар учун иш вақтининг узлуксизлиги ҳар ҳафтада 24 соатдан ошмаслиги керак. 16 ёшдан 18 ёшгача бўлганлар учун эса бу рақам ҳафтасига 36 соатдан ошмаслиги лозим. Агар ўсмирлар ҳафтада 5 кун ишласалар, уларнинг сменаси юқорида ёшлари кўрсатиб ўтилган йигит ва қизлар учун белгиланган соатлардан келиб чиқиб, беш ёки етти соатдан ошмаслиги даркор.

* * *

Д. РИЗАҚУЛОВ: Ғайриқонуний равишда ишдан бўшатилган шахслар ишга қайта тикланаётган пайтда уларга иш ҳақи қанча миқдорда тўланиши лозим? Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Ишчи ёки хизматчи ғайриқонуний асосда ишдан бўшатилган ёки белгиланган тартиб бузилган ҳолда ишдан бўшатилган тақдирда ёхуд ғайриқонуний йўсинда бошқа ишга кўчирилганида шу ишчи ёки хизматчи меҳнат низоларини кўрувчи орган томонидан аввалги ишига қайта тикланиши лозим. Ишга қайта тикланаётган шахснинг фойдасига корхона (муассаса)дан мажбурий прогул вақти учун ўртача иш ҳақи (ёки камроқ ҳақ тўланадиган ишни бажарган вақтда олган иш ҳақининг фарқи) ундириб берилади, лекин бу ҳақ 3 ойлик иш ҳақи миқдоридан ошиб кетмаслиги керак. Меҳнат низоларини кўрувчи органнинг ишдан қонунсиз бўшатилган ёки бошқа ишга ўтказилган ходимни ишга қайта тиклаш тўғрисида чиқарган ҳал қилув қарори ёки қарори дарҳол ижро этилиши лозим. Агар маъмурият ушбу қарорни ижро этишни кечиктирган бўлса у ҳолда шу қарор чиқарилган кундан бошлаб то у ижро этилгунга қадар ўтган вақт учун ходимга ўртача иш ҳақи ёки иш ҳақининг фарқи тўланади. Ходимни ғайриқонуний тарзда ишдан бўшатишда ёки уни бошқа ишга кўчиришда айбдор бўлган мансабдор шахсга суд мажбурий прогул вақти учун ёки камроқ ҳақ тўланадиган ишни бажарган вақт учун ҳақ тўланганлиги туфайли корхона, муассаса, ташкилотга етказилган зарарни тўлаш мажбуриятини юклайди. Бундай мажбурият ходимни ишдан бўшатиш ёки бошқа ишга кўчиришда қонун очиқдан-очиқ бузилган ёки маъмурият суднинг ёхуд ўзи бўйсунувчи юқори органнинг ходимни ишга қайта тиклаш тўғрисидаги ҳал қилув қарорини бажаришни кечиктирган тақдирда юкланади. Тўланиши лозим бўлган зарарнинг миқдори мансабдор шахснинг уч ойлик маошидан ошиб кетмаслиги керак. Қонунсиз ишдан бўшатилган шахс бошқа корхонада ишга қабул қилинган сабабли уни аввалги ишига тиклаш тўғрисидаги талабни рад этиб бўлмайди.

* * *

Ш. УБАЕВ: Менинг укам олий ўқув юртида сиртдан ўқийди. Шу боисдан мени бир масала қизиқтиради: сиртдан ўқиётган ишчи ва хизматчиларга қисқартирилган иш куни белгиланадими?

Жавоб: Умумтаълим мактабларида, олий ва ўрта махсус ўқув юртларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда кечки бўлимларда ва сиртдан ўқиётган кишилар фанларни ўзлаштираётган бўлсалар, улар қисқартирилган иш ҳафтаси ва кунлардан фойдаланишга ҳақли деб ҳисобланадилар.

СПОРТ ЯНГИЛИГИ

ЯКУН ЧИҚАРИЛДИ

Дельтапланеризм бўйича Ўзбекистон иккинчи чемпионати Жиззахда ниҳоясига етди. Тошкентлик С. Казанцев шахсий биринчиликда республика мутлақ чемпиони бўлди. Иккинчи ва учинчи ўринларни ҳам тошкентлик спортчилар А. Зуев билан М. Богомольний эгалладилар. Республика пойтахти дельтапланерчилари команда ҳисобида ҳам ғолиб чиқдилар.

Қуйи коллективлар орасида «Полет» (Тошкент области) клуби биринчиликни эгаллади. Совринли ўринларни Тошкентнинг «Умид» ва Жиззахнинг «Орион» клублари олди.

Айрим машқларда фахрий шохсупанинг барча юқори поғоналарини пойтахт дельтапланерчилари эгаллашди. Анатолий Фокин фигурали пилотаж бўйича мусобақада энг яхши кўрсаткичга эришди. Контроль вақтга қараб парвоз қилишда Эдуард Шарюнов, белгиланган маршрут бўйича ерга аниқ қўнишда Алексей Зуев ғалаба қозондилар.

ЮГУРИШ ИШҚИБОЗЛАРИГА

Бу ерда очилган югуриш ишқибозларининг шаҳар клуби таржимаи ҳоли Навоий кўчаси бўйлаб агитация югуришидан бошланди. У икки мингдан ортиқ кишини бирлаштирди. Улар орасида аллақачон пенсия ёшида бўлганлар ҳам, ёш спортчилар ҳам бор эди. СССР 50 йиллиги номли Навоий кон-металлургия комбинати, «Навоиазот» бирлашмаси меҳнат сулоласининг вакиллари стартга бутун оиласи билан чиқишди.

СССР 60 йиллигига бағишланган югуриш Бутуниттифоқ югурувчилар кунини ўтказиш олдидан ўзига хос машқ бўлди. Навоий шаҳри ҳам шу кунга пухта ҳозирлик кўрмоқда. Шаҳарликлардан ҳар олти кишидан биттаси 12 сентябрь куни саломатлик трассаларига чиқади.

(ЎзТАГ).

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

3 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
3 СЕНТЯБРЬ, 1982 й.

КИНО

3—4 СЕНТЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР

«СОВЕТ СПОРТИ К ІДУЗЛАРИ» — **Москва.**

«АРМАНЧА КУЗЛАР» — **Дружба.**

«АКА-УКА ҚОРАБОЕВЛАР» — **ВЛКСМ 30 йиллиги.**

«БУЮК МЕҲНАТКАШЛАР АРМИЯСИ» — **Лисунов номли.**

«ДЎСТЛИК РИШТАЛАРИ» — **Восток.**

«ШОГИРДЛИК СОАТИ» — **Фестиваль, Қозоғистон.**

«ЭСКИ ОЛИНГАН ФИЛЬМЛАР ҲАҚИДА МУЛОҲАЗАЛАР» — **Нукус.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР

«АЗОБ-УҚУБАТ ПУЛИ» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).

«АНИҚРОҚ САБАБЛАРСИЗ» — **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07). **Искра** (16, 18, 19.45 да, телефон 39-11-76).

«КОНДОРНИНГ ҚУЛАШИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02), **Ҳамза номли** (тоқ соатларда, телефон 91-10-51).

Тошкент область Янгийўл шаҳридаги 17-ўрта мактаб томонидан **Каримов Шуҳрат Гамлетович** номига берилган 827943 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Главташкентстрой» «Строймеханизация» трестининг

4-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИ

ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда бульдозер машинистларини тайёрлайдиган

5 ОЙЛИК КЕЧКИ КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ёлғиз кишилар ётоқхона ва прописка билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: 700161, Тошкент шаҳри, 161-алоқа бўлими, Жанубий саноат зонаси, К. Шарипов кўчаси, 51-уй (метронинг С. Раҳимов станцияси», 103-автобуснинг «6-автобаза» бекати).

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг

РЕСПУБЛИКА ҲИСОБЛАШ МАРКАЗИ

«ЕС—1022», «ЕС—1033», «МИНСК—32» электрон-ҳисоблаш машиналари вақтини

АРЕНДАГА БЕРАДИ

Буюртмачилар стандарт математик таъминот, системали программалаш бўйича консультациялар, хизмат кўрсатиш учун операторлар ва программистлар билан таъминланади. Белгиланган ишларни ўз вақтида бажарилишига кафолат берилади.

Ҳисоблаш маркази лойиҳа, қидирув ва конструкторлик ташкилотлари учун типовой программага эга.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, 42-уй. Телефонлар 66-06-06, 66-21-30.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

4—5 СЕНТЯБРДА

ЎЗБЕКИСТОН ДЕКОРАТИВ ВА МАҲАЛЛИЙ ҚУШЛАРИНИНГ

IV РЕСПУБЛИКА КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

КЎРГАЗМАДА Ўзбекистон табиатни муҳофаза қилиш жамиятининг Қорақалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳар бўлинмалари, халқаро, Бутуниттифоқ ва республика конкурсларининг совриндорлари қатнашадилар.

Сайроқи канарейкалар конкурси ўтказилади.

Кўргазмада қушларни сақлаш ва уларни кўпайтириш бўйича моҳир коллекционерлардан фойдали маслаҳатлар олиш мумкин.

Боғда ҳамма аттракционлар ишлайди ва зоомагазин очилади.

Кўргазма соат 11.00 дан ишлайди.

БИЛЛУР БУЮМЛАР

Формасининг оригиналлиги, туширилган гулларининг гўзаллиги, қирраларининг ўйноқилиги кишиларни ўзига мафтун этади.

Биллур буюмлар бизга содиқ хизмат қилади. Гулдонлар, конфет, тармева соладиган идишларни, қадаҳлар, фужерлар, салат идишларни ҳар бир дастурхонда кўриш мумкин.

Уларни исталган хўжалик буюмлари магазинларидан, ГУМ, ЦУМ ва савдо марказларидан харид қилиш мумкин.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

«УЗХОЗТОРГ»нинг Тошкент областлараро базасида Борисов, Дзержинский, Саратов ва мамлакатимизнинг бошқа заводларида ишлаб чиқарилган биллур буюмлар етарли даражада мавжуд.

«УЗХОЗТОРГ» Тошкент областлараро базаси.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ КАФОЛАТ БЕРАДИ

Сиз янги квартирага кўчиб ўтдингиз. Квартирага янги мебель, гилам, телевизор, пианино, холодильник каби қимматбаҳо уй жиҳозлари харид қилиш учун қанчадан-қанча маблағ, меҳнат ва вақт сарфладингиз. Кўққисдан кутилмаган ҳодиса юз берди: тепа қаватда яшайдиган қўшнингиз водопровод жўмрагини беркитишни унутиб, кўчага чиқиб кетган ва квартирангизга сув оқиб тушган. Бунинг натижасида деворлар нураб, мебеллар, китоблар ва кийимлар ишдан чиқади.

Ёнгин бўлсачи? Бу ҳам эҳтимолдан ҳоли эмас. Барбод бўлганларни қайтатдан харид қилиш осон эмас. Агар уй жиҳозларингиз страхование қилинган бўлса, унда Давлат страхованиеси Сизга ёрдам беради.

Шартномага мувофиқ Давлат страхование органлари гражданларга ёнгин, портлаш, сув тошиш, бўрон, жала ва бошқа табиий офатлар, иситиш системасининг, водопровод ва канализация тармоқлари аварияси, қўшни хонадан сув оқиб ўтиши натижасида, шунингдек ўғирланган ва йўқолган (зарар келтирилган), келтирилган зарарни тўлашга кафолат беради.

Мол-мулкнинг баҳосига қараб (тутилганлигини ҳисобга олиб), амалдаги давлат чакана нархидан келиб чиқиб икки ойдан 11 ойгача ва бир йилдан беш йилгача ҳар қандай суммада шартнома тузиш мумкин.

Уй-жой қурилишнинг қаердалиги ва ўтга чидамлилигига қараб шартнома бўйича тўлов страхование суммасининг 100 сўмидан йилига 15—30 тийинни ташкил этади.

Тўловни нақд пулсиз иш жойидаги бухгалтерия орқали ёки нақд пул билан страхование агентлигига тўлаш мумкин.

Уй жиҳозларини страхование қилдириш шартлари билан Давлат страхование инспекциясидан ёки Сиз меҳнат қилаётган корхона, ташкилот, муассаса, районга хизмат кўрсатувчи страхование агентлигидан муфассал билиб олишингиз ҳамда шартнома тузишингиз мумкин.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ БОШҚАРМАСИ.

САБО: ҚУЛАЙ ВА ЕНГИЛ!

Ёзнинг жазирама кунларида пойафзал тезда эскиради: товони қуриб, қийшаядиган бўлиб қолади, дарз кетади, ялтироқ бўлиб қолади.

Жинси матодан тайёрланган сабо— қиз-жувонлар учун қулай пойафзални

ТОШКЕНТДАГИ 2-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ ТАКЛИФ ЭТАДИ.

Жинси матодан тикилган сабо тез тоза бўлади ва уни ювиш мумкин.

Сабо енгил, қулай, арзон бўлганлиги учун ҳам кўпчиликка манзур бўлган.

Сабо кийганда оёқлар кам чарчайди, демак, кун бўйи кайфият ҳам яхши бўлади, меҳнат унумдорлиги эса ошади. Жинси матодан тайёрланган сабо пойафзалини ҳамма ёшдаги ва турли жуссадаги қиз ва жувонлар кийишлари мумкин.

Баҳоси— 4 сўмдан 7 сўмгача.

Жинси матодан тайёрланган сабо пойафзалларни шаҳардаги пойафзал магазинларидан харид қилиш мумкин.

2-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ.

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

САРАТОН ОРТДА ҚОЛДИ

Болалар яхшигина дам олиб, куч-қувват ва саломатлигини бардамлаб пионер лагерлари, санаторийлардан қайтиб келдилар. Ёз фасли кўпчилик катталар учун ҳам отпускалар билан боғлиқ бўлиб, биз бўш вақтимизни туристик саёҳатларда, дам олиш уйларида, санаторийларда, пансионатларда ўтказдик. Яна оилалар жамулжам бўлишди.

Мактаб каникули тамом бўлгандан кейин кўпгина тошкентликлар ўз фарзандлари билан эсдалик учун суратга тушадилар. Айниқса, хонадонда биринчи синф ўқувчиси бор бўлса, янги ўқув йили бошланишида оилани альбомда акс эттириш жуда соз бўлади.

«ФОТОРЕКЛАМА» КОМБИНАТИ ТОШКЕНТЛИКЛАРНИ «СКАЗКА» ФОТОСТУДИЯСИГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

(Биринчи Май кўчаси, «Болалар дунёси» ёнгинасида)

Бу ерда рангли суратлар сизнинг дидингизга мос келадиган қилиб ишлаб берилади.

Керакли маълумотларни ушбу телефонлардан сўраш мумкин: 33-49-33, 33-49-69, 33-45-63.

«ФОТОРЕКЛАМА» КОМБИНАТИ.

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш министрлиги

«УЗСТАЛЬКОНСТРУКЦИЯ» ТРЕСТИ САМАРҚАНД ШАҲРИДАГИ

183-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

1982—83 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

пўлат ва темир-бетон конструкциялари монтажчиси, саноат корхоналари ускуналарининг слесарь-монтажчиси, машинист-кранчи, электр пайвандловчи.

8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

3 йил ўқийдиганлар билим юртини тугатганликлари тўғрисида 3—4 разрядли ихтисослик билан диплом, ўрта маълумот тўғрисида аттестат оладилар.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқувчилар уч маҳал бепул иссиқ овқат, кийим-бош, бошқа шаҳарлардан борганлр ётоқхона билан таъминланадилар, практика даврида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Ўқиш вақти меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўрта маълумотли кишилар билим юртини аъло баҳолар билан тугатганларидан кейин олий ўқув юртларига конкурсдан ташқари киришлари мумкин.

Бир йил (10 синфдан кейин) ўқийдиганлар 30 сўм дан 76 сўмгача миқдорда стипендия оладилар.

Ҳужжатлар қуйидаги адресда қабул қилинмоқда: Самарқанд шаҳри, Чайковский кўчаси, 2-уй.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг

ТОШКЕНТ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1982—1983 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ СОТУВЧИ ВА СОТУВЧИ КОНТРОЛЕР-КАССИРЛАРНИ ИККИ ЙЎНАЛИШДА ТАЙЁРЛАЙДИ:

боққоллик-кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ ва сут маҳсулотлари бўйича:

шунингдек, газлама, тикув буюмлари, пойафзал, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик молларини сотувчи контролёр-кассирларни тайёрлайди.

Ўқиш муддати — 1 йил.

ДАРСЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

БИЛИМ ЮРТИГА ЎЗБЕКИСТОН ШАҲАРЛАРИДА ЯШАЙДИГАН 15 ДАН 20 ЁШГАЧА (ҳамда Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар —23 ёшгача) БЎЛГАН 8, 9, 10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИЛАР КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртини тугатганларга «КИЧИК СОТУВЧИ», «СОТУВЧИ», «СОТУВЧИ-КОНТРОЛЕР-КАССИР» деган малака берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқувчиларга 32 сўмдан 41 сўмгача стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: Гум, «ГАСТРОНОМ» республика конторасига қарашли йирик магазинларда ва «УНИВЕРСАМ»ларда ўтказилади.

Назарий машғулотлар билан ишлаб чиқариш практикаси ҳар 3 кунда алмашади.

Агар билим юртини битирувчилар ҳамма фанлардан аъло баҳоларга эга бўлиб, квалификацияси бўйича ҳам имтиҳонларни муваффақиятли топширсалар, бундай битирувчилар, педагогик советнинг қарорига мувофиқ, билим юртини битириб бир йўла олий ўқув юртининг кундузги бўлимига ўқишга кириш ҳуқуқига эга бўладилар (битирувчилардан 10 проценти).

Билим юрти қошида кечки ўрта мактабнинг 9, 10, 11-синфлари ишлайди.

Ўқиш кундузги соатларда ўтказилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3x4 см катталикдаги 6 дона фотосурат, характеристика, халқ депутатлари Совети область ижроия комитети Савдо бошқармасидан ёки халқ депутатлари Совети шаҳар ижроия комитети савдо бўлимидан йўлланма.

Билим юртининг адреси: 700113, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви,— Акмал Икромов районн, Бобир кўчаси, 3-уй (4, 9-трамвайларнинг «Чўпон ота», 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами клиник касалхонаси» бекатлари). Телефон 48-44-30.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

3 СЕНТЯБРЬ — ЖУМА

Марказий телевиденениинг «Восток» программаси

17.45 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Акмал, аждаҳо ва малика». Телевизион бадиий фильм премьераси («Ўзбекфильм»). 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Симфоник ва эстрада куйлари оркестрининг концерти. 19.55 «Матильданинг ультиматуми ёки «Домовой»ни ким ёзган». Телевизион бадиий фильм премьераси. 21.30 «Время». 22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Динамо» (Киев). Танаффус пайтида — «Дунё воқеалари».

Марказий телевиденениинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Бувимнинг сандиғи». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 19.00 «Видзем кузи қўшиқлари». Фильм-концерт премьераси. 19.30 «Киносаёҳатчилар клуби». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Партия планлари — халқ планлари». 21.15 Арфа ижроси учун пьесаларни РСФСРда хизмат кўрсатган артист О. Эрдели чалади. 21.30 «Время». 22.00 «Оилавий шароитга кўра» Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун фильмлар: «Олтин элакча», «Ленькaнинг таътиллари». 18.30 «Ипак камалаклар устаси», «Мен қишлоқда яшайман». Ҳужжатли фильмлар. 19.00 «Ахборот (рус). 19.45 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Кинопублицист экрани». 20.30 «Ахборот». 20.50 П. Чайковский номли VII Халқаро конкурс қатнашчиси, Самарқанд Давлат опера ва балет театрининг солисти Д. Ёқубова куйлайди. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Дунё воқеалари». 22.30 Телевидение экранида биринчи марта. «Афсонадаги қизлар». Телевизион бадиий фильм. 2-серия (рус.). 23.40 Янгиликлар.

II

18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 «Спорт оҳанглари». Телевизион фильм. 18.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ёшлари». 18.55 «Мен яшашни истайман». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.15 «Пойтахт области далаларида». 19.50 «Ўзбекистон». Телевизион киножурнал. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Совет хотин-қизлари». Ҳужжатли фильмлар программаси. 21.30 МТ II.

4 СЕНТЯБРЬ—ШАНБА

Марказий телевиденениинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «БССР халқ рақс ансамбли». Фильм-концерт. 10.05 «АБВГДейка» 10.35 «Ота-оналар, Сизлар учун». 11.10 «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 11.40 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». 12.10 «Кампучия парламенти аъзолари СССРда». Ҳужжатли фильм. 12.30 «Спортлото»нинг 35-тиражи. 12.40 «Сиз бунга қодирсиз». Ихтирочилар конкурси. 13.35 «Қалбга яқин қўшиқлар». 14.10 «Театр ва замон». Ёшлар спектаклларининг Тбилисидаги 1 Бутуниттифоқ фестивали. 15.25 «Дунё воқеалари». 15.40 Болалар учун фильм. «Ҳозир бўлинг жаноби олийлари». 16.55 «Эртага — Нефть ва газ саноати ходимлари куни». Кўрсатувда СССР Газ саноати министри В. А. Данков иштирок этади. 17.10 Духовой оркестр чалади. Телевизион кўрик-конкурсининг очилиши.

17.30 «Ҳайвонот оламида». 18.30 «Сендан фақат кўз ёши қолди». Мультфильм. 18.40 Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 19.10 Волга Давлат рус халқ хорининг концерти. 19.55 «Қуёш болалари». Приморье ўлкаси М. Горький номли драма театри фильм-спектаклининг премьераси. 21.30 «Время». 22.05 «Қуёш болалари» фильм-спектаклининг давоми. 23.15 «Тунги тароналар», 00.30 Янгиликлар.

Марказий телевиденениинг иккинчи программаси

17.50 Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига. «Бизнинг биография». «1958 йил». 18.45 «Здоровье» илмий-оммабоп программаси. 19.30 «Халқаро обзор» 19.45 Ҳиндистон артистларининг чиқиши. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «1982 йил қўшиқлари». 21.30 «Время». 22.05 «Сенинг дастлабки соатинг». Бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар, 10.10 Кичик ёшдаги мактаб ўқувчилари учун. «Сўз кетидан —сўз келар». 10.30 «Афсонадаги қизлар». Телевизион бадиий фильм. 2-серия (рус.). 11.40 Шахмат мактаби. 12.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Романтика» телевизион театри. Т. Мирошниченко «Учинчи авлод». 1-қисм. (такрорий). 13.25 «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак». 14.00 Нефть ва газ саноати ходимлари кунига бағишланган ҳужжатли фильмлар программаси.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун. «Мен, сен ва мультик». 18.50 «До-ре-ми-фасоль». Болалар учун музикали-ўқув кўрсатуви. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ишчанлик руҳидаги суҳбатда». Сабзавотчилик конвейерига —меҳнат суръати. 20.30 «Ахборот». 20.50 М. Турғунбоева номли хизмат кўрсатган Давлат «Баҳор» халқ рақс ансамбли солистларининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». 22.25 Телевидение экранида биринчи марта. «Эрта келган турналар». Бадиий фильм. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат: —33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими—33-81-42; навбатчи диспетчер 33-78-94; навбатчи телефон станциясининг навбатчилари —33-90-50.

3 СЕНТЯБРЬ, 1982 й. Р—07394.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри.

В— 2524 ИНДЕКС 64691